БАРЧА КУЧ ВА ТЕХНИКА —
ЙИҒИМ-ТЕРИМ СУРЪАТИНИ КУЧАЙТИРИШГА!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 200 (3938). | Жума, 11 октябрь 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИ ОЛДИДАН

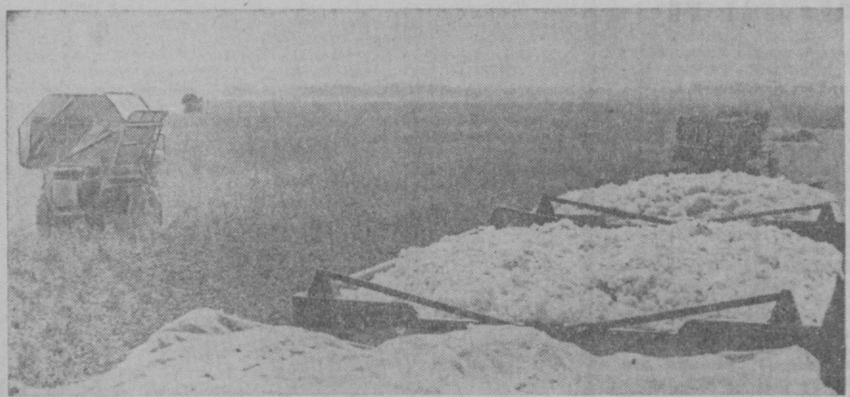

ПАХТАЗОР ШУНҚОРЛАРИ

Оққўрғон ва Ўрта Чирчиқ районларининг хўжаликларида йиғим-терим ва давлатга ҳосил топшириш ишлари қизғин кетаяпти. Техникага ихлос қўйиб, «зангори кема»лардан моҳирлик билан фойдаланаётган хўжаликларда, бригада ва звеноларда айниқса иш яхши кетаяпти. Кунига йиллик планнинг уч-тўрт проценти миқдорида «оқ олтин» топширияпти. Ўнгдаги суратда Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг механик-ҳайдовчиси Турғун Рўзиев. У ўз бункеридан 100 тонна «оқ олтин» тўкиш учун курашяпти. (Пастда) Оққўрғон районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг илғор механик-ҳайдовчиси Мамед Ғафуров. У 120 тонна пахта териш мажбуриятини олган. (Чапда). Шу совхознинг 1-бўлимида пахтани машина билан те риш пайти.

А. Мальцев, Н. Тўраев ва А. Абалян фотолари.

МАШИНАЛАР ЖАВЛОН УРЯПТИ

Бепоён пахтазорлар тонг отгандан кун ботгунга қадар меҳнат кишилари билан гавжум. «Пўлат от» суворийларини айтмайсизми? Улар тунда ҳам тиним билишмайди. «Зангори кема»ларнинг рулини моҳирона бошқариб, «оқ олтин» хирмонларининг бир баракасига ўн барака қўшишяпти. Дастлаб кунига 1—1,5 процентдан пахта тайёрланган бўлса, машиналар ишга тушганидан буён 5,5—6 процентдан тайёрланяпти.

Бу гаплар Юқори Чирчиқдаги машъал «Политотдел» колхозининг «Коммунизм» участкасига тегишли. Мазкур участка деҳқонлари бу йил ўзларига қарашли 411 гектар майдонда пахтадан мўл ҳосил етиштиришди. Бу ҳосил уларнинг мажбуриятидаги 38 центнерни анча ортиғи билан қоплай олади.

Участкада бешта бригада бор. Шу бригадаларнинг қайси бирига йўлингиз тушмасин, қизғин иш устидан чиқасиз. Терим авжида. Дала гвардиячиларидан Абдусоат Ғуломқодиров, Ўроз Мансуров, Сиддиқ Жияновларининг таърифини тўққизинчи бригада пахтакорларидан эшитаверинг... Бу азаматлар кунига хирмонга бункердан 4-5 тоннадан «оқ олтин» тўкишмоқда. Уларнинг ҳамкасбларидан Сотволди Умаров, Акром Ўтегенев, Абдукарим Абдуҳолиқов, Раҳмон Алиқулов сингари кўплаб ўртоқлар ҳам машинанинг иш унумдорлигини тобора оширмоқдалар.

И. ХОЛТУРСУНОВ.

СУРЪАТ ЖАДАЛ

Шу кунларда «зангори кема»ларни унумли ишлатишга эришаётган пахтакорлар йиғим-теримни жадал суръатлар билан давом эттириб, маррага тобора яқинлашмоқдалар.

Ўрта Чирчиқдаги Энгельс номли колхознинг механизатор Турсунбой Абдураимов бошчилик қилаётган звеносида терим суръати кун сайин авж олдирилмоқда, кунига беш-олти процент атрофида пахта тайёрлашга эришиляпти.

Звено деҳқонлари 72 гектар майдонининг ҳар гектаридан пландаги 25 центнер ўрнига 30 центнердан ҳосил олиш мақсадида бутун ёз бўйи астойдил меҳнат қилишди. Барча майдонлардаги ғўза машинабоп қилиб ўстирилди. Чунки етиштириладиган ялпи ҳосилнинг 90 процентини машиналар билан териб олишга қатъий аҳд қилинган эди.

Машина терими кампанияси пухта ҳозирлик кўрилган ҳолда кутиб олинди. Дефолиация обитобида ўтказилди. Пахта қийғос очилгач, пухта созлаб қўйилган «зангори кема»лар ишга тушириб юборилди.

Мана, йиғим-терим бошланганидан бирмунча вақт ўтди. Дала гвардиячилари ўзаро социалистик мусобақани тобора авж олдириб, хирмонга кун сайин кўпроқ пахта тўкишга эришишмоқда. Бу ишда механизатор-звено бошлиғи Турсунбой Абдураимовнинг ўзи ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда. У бу йил эл хирмонига бункердан юз тонна «оқ олтин» тўкишга сўз берган.

Шуниси қувончлики, механизаторлар пахтани ерга иложи борича тўкмасликка ҳаракат қилишмоқда. Бунинг учун машиналар тез-тез техник қаровдан ўтказиб турилибди.

Подбор пахталарни теришда серғайрат колхозчилардан Мавлуда Турсунбоева, Ўғилой Мирзалиева, Лазокат Бойменова, Лазиза Хатамқулова сингари ўртоқлар астойдил ишлашмоқда.

Механизатор Султон Хўжаахмедов эса ўзининг прицепли трактори билан пахтани пешма-пеш пунктга етказиб турибди. У бирор дақиқа ҳам тиним билмайди. Кундалик суръатнинг кўтарилишида унинг ҳам ҳиссаси катта.

А. НАЗАРҚУЛОВ.

ЯНА 600 ТОННА УЧУН

Қишлоқ хўжалик ходимлари байрами куни арафасида колхозимиз районда биринчи бўлиб марраға етиб келди.

Хўжалигимиз пахтакорлари бу йил 1500 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан қарийб 23 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишиб, шу мақсад йўлида астойдил меҳнат қилишди. Пахта далаларимизда мажбуриятга яраша ҳосил тўпладик.

Деҳқонларимизнинг пахта теримига кўрган яхши тайёргарлиги, эрта кўкламдан қилган шижоатли меҳнатлари эвазига областда биринчилар қатори ғалаба рапорти беришга эришдик. Пахтазорлардан 3150 тонна «оқ олтин» териб олиниб, улкан хирмонга муносиб ҳисса қўшилди.

Бу ғалабани қўлга киритишда «пўлат от» чавандозларимиз намунали ишладилар. Улар пўлат этаклардан 1650 ўрнига 1700 тоннадан ошириб пахта тўкдилар. Планни бажаришимизда машина бизга катта мадад берди. Колхозимиз бўйича машина теримини 11 сентябрда бошлаб юборган эдик. Механик-ҳайдовчиларимиз кун сайин суръатга-суръат қўшишди. 35 «зангори кема» пахта далаларимизда жавлон уриб ишлаётир. Шу туфайли йиллик план ҳисобидан ҳар куни теримнинг дастлабки кунларида 3—3,5 процентдан пахта терилган бўлса, механизаторлар ишга тушгач, бу рақам 5—6 процентга кўтарилиб, ҳар бир механик-ҳайдовчи кунига 4—5 тоннадан пахта тўкишга эришди.

Қурбон Иброҳимов бошлиқ участка пахтакорларининг ҳиссаси катта бўлди. Улар 770 гектар ернинг ҳар гектаридан 19,5 ўрнига 22 центнердан ҳосил олди.

Механик-ҳайдовчи Қўниш Жўраев ўз агрегати бункеридан 105 тонна пахта тўкди. Абдулаҳат Бойзоқов эса шу кунгача 100 тонна пахта терди.

Қўшвақт Эгамбердиев бошлиқ звено 78 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 22 центнердан «оқ олтин» кўтарди. Бу звено ерларида гектар бошига олинадиган ҳосилдорликни 30 центнерга етказилади.

Мавлон Маматқулов бошлиқ звено аъзолари ҳам колхозда биринчилар қатори марраға етиб келди. Мавлон Маматқулов ўтган йили колхозда энг кам ҳосил олинган ерда ишлади. Бу жойда ўтган йили аранг 11 центнер пахта олинган эди. Бу йил у ана шу ерлардан шу кунгача 22 центнердан ҳосил кўтарди. Шунингдек, колхознинг 4-участка пахтакорлари ҳам пахта тайёрлашда яхши кўрсаткичларга эришдилар. Улар 270 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 20 центнердан кўпроқ ҳосил йиғиб олдилар. Участка аъзолари 560 тонна пахтанинг 450 тоннасини «зангори кема»ларда теришди. Агрегатларнинг бетиним ишлаб туриши бизга катта фойда келтирди.

1964 йилда машинага эътибор унчалик бўлмай, кўпчилик пахтани қўлда терган эдик. Шу йили четдан келган теримчилар учун 65 минг сўм сарфлаган бўлсак, бу йил етиштирилган ҳосилни четдан ишчи кучи олмай, ҳаммасини ўзимиз териб олдик.

Колхозимизда машина юролмайдиган карта четларидаги пахталарни териш учун 400 теримчи ажратилди. Улар ҳам марраға етишимизда катта ҳисса қўшдилар.

Пахта йиғим-терими даврида ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириш учун бир қатор тадбирларни амалга оширдик. Чунончи, ҳар куни кечқуруи биз кунлик социалистик мусобақа натижаларини якунлаб бордик. Ўн кунда қўл билан икки тонна «оқ олтин» терган теримчига битта қўл соати, энг яхши кўрсаткичга эришган механик-ҳайдовчига ҳам битта қўл соатини мукофотга бердик. Планни биринчи бўлиб бажарган участкага битта қўй, участка бошлиғига эса битта гилам берилди. Ҳосилдорликни 27 центнердан оширган участкага эса, булардан ташқари, битта телевизор бериладиган тартибни белгилаб қўйдик. Ана шу белгилаган тадбирларимиз терим суръатини янада оширишимизда шубҳасиз катта роль ўйнади.

Пахта тайёрлаш планини ошириб бажаришимизда ва гектар бошига олинаётган ҳосилни оширишимизда асосан қишда кўраётган тадбиримиз ҳам муҳим роль ўйнаяпти. Ҳар йили қиш ойларида биз Сирдарёга насос ўрнатиб, бутун пахта майдонларимизнинг шўрини ювяпмиз. Бу ҳосилдорликнинг кескин кўтарилиб, планнинг эрта бажарилишида муҳим омил бўлмоқда. Планни бажарганимиз билан пахта терими суръатини бўшаштирганимиз йўқ. Марраға етган бугунги кунда ҳам давлатга ҳар куни планга нисбатан 2—3 процентдан пахта сотмоқдамиз.

Биз ўз имкониятларимизни чамалаб кўриб яна давлатга пландан ташқари 600 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдик.

Эгамназар ҲАТАМОВ,
Бекобод районидаги «Победа» колхозининг раиси.

ДЕПУТАТ — МЕХАНИЗАТОР

Бункер тўла «оқ олтин»ни прицепга ағдариб, яна эгат бошига етиб келганида бўлим бошлиғи Карим Йўлдошев уни бир нафас тўхтатди.

Ўрта бўйли, миқти гавдали ўттиз беш ёшга қадам қўйган механик-ҳайдовчи биз билан самимий кўришди. Унинг касбига бўлган муҳаббати жўшиб турган ғайратидан сезиларди.

— Механик-ҳайдовчиларимизнинг карвонбошиси, — Карим ака таништирди. — Шу кунгача саксон тонна пахта териб берди. Ҳамқишлоқлари унинг номини ҳурмат билан тилга олишади.

Механик-ҳайдовчи Нажот Азизов бўлим бошлиғининг бу мақтовларидан уялди шекилли, руль бураш тараддудига тушди. Агрегат олға силжиди. Яна бункерга «оқ олтин» нуқралари оппоқ қор сингари ёғила бошлади. Йигит дам олға, дам ортга боқарди. Тез, тоза теришга интиларди.

— Нажот Саидаҳмад Аноров билан мусобақадош. Ҳар иккаласи бу йил етмиш саккиз гектар ерда мўл ҳосил етиштиришди, — Карим ака гапида давом этди. — Юксак мажбурият олишган. Йигирма саккиз ўрнига ўттиз икки центнердан хирмон кўтаришмоқчи. Ҳар бири кунига 4-5 тоннадан пахта теряпти.

Нажот Азизов қишлоқ Советининг депутати. У ҳалол меҳнат қилиш билан бирга, ўз жонажон қишлоғининг обод, файзли, кўркам бўлиши учун ҳам жон куйдиради. Унинг ташаббуси билан Саид отанинг илгариги тор, чанг кўчалари кенгайтирилибди. Икки чеккасига мевали дарахтлар ўтқазилди. Кўчада Ильич чироғи порлабди.

— Бўлимимизда, — дейди Карим Йўлдошев, — теримни жадаллаштириш учун барча зарур чоралар кўрилган. Механик-ҳайдовчиларимиз кунига уч марта иссиқ овқат билан таъминланяпти. Иссиқ кийим-бош берилган. Қишлоғимиздаги барча савдо шохобчалари пахтакорлар хизматида, зарур озиқ-овқат, кийим-кечак билан таъминлаб турибди. Пахтакорларнинг қимматли вақтлари тежаляпти. Шунинг учун ҳам кунига 3,5-4 процентдан пахта тайёрлаяпмиз. Марраға тобора яқинлашаяпмиз.

Бўлим ишидан мамнун бўлдик. Айниқса, депутат Нажот Азизовнинг шижоати, ташаббускорлиги бизни хурсанд этди.

М. НАБИЕВ,
Янгийўл, «Ленинизм» колхози.

„БУ КУНЛАРНИ БИЗ АСЛО УНУТМАЙМИЗ“

Ўзбекистон пойтахти 10 октябрда Германия Демократик Республикаси маданияти декадаси иштирокчиларини, азиз меҳмонларни ватанига ўзатиб қолди. Партия ва совет ходимлари, адабиёт ва санъат арboблари, журналистлар хайрлашиш, оқ йўл тилаб қолиш учун аэропортга келдилар. Кузатувчилар орасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов бор эдилар.

Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти правлениеси президиумининг раиси Ҳ. С. Шукурова кузатиб қолувчилар номидан ГДРлик дўстларга оқ йўл, сиҳат-саломатлик ва янги ижодий муваффақиятлар тилади.

ГДР маданият министрининг биринчи ўринбосари Хорст Браш биз республикангизда ўн кун мобайнида меҳмон бўлиб турдик, бу кунлар бизнинг хотирамиздан асло чиқмайди, сизларнинг дийдорингизга муштоқмиз. Ўзбекистон халқига коммунизм қурилишида янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз. Раҳмат деди.

ГДРлик дўстлар, сизларга оқ йўл тилаймиз. Кўришгунча хайр!

(ЎзТАГ).

ТУРСУНОЙ ДАЛАСИДА

Қуёш борлиқ билан хайрлашиб, ўз ётоғига бош қўйганига бир неча соат бўлди. Қош қорайди.

Лекин, бу қоронғулик узоққа чўзилмади. Ой баланд тоғлар орасидан мўралаб чиқа бошлади. Ҳа, ўн беш кунлик ой! Йиғим-теримнинг энг авжига чиққан дамларидаги тўлин ой. У бир зумда ҳаммаёқни ёритиб юборди.

Ой кенг пахтазорда сузаётган қанчадан-қанча «зангори кема»ларнинг электр нурларига нур қўшди. Йўлини ёритиб, ишини енгиллаштирди. Шундай дамларда чаноқдаги «оқ олтин»ларга бир назар ташласангиз, яна ҳам товланиб лўппи-лўппи очилиб ётганининг гувоҳи бўласиз.

Сутдек ёруғ кечада кимнинг қандай пахта тераётганини узоқ-узоқдан ҳам пайқаш қийин эмас эди. Темир йўлнинг чап томонидаги теп-текис пайкалда ҳам бир терим агрегати тўхтовсиз ишлаб турибди. Ҳайдовчи машинани эгат бошига келтириши билан уни дарҳол пайкалга буриб, бошқа қаторларга машинани тўғрилади. Бироз юрди. Кейин тўхтади. Ҳайдовчи бункерга чиқиб, терилганини чамалаб кўрди. Ҳали бункернинг тўлишига анча вақт бор экан. У терилган пахтани текислаб, яна ўрнига ўтирди. Педални босди. «Зангори кема» ўрнидан қўзғалиб кетди. Теримчи вақт билан ҳеч ҳисоблашмасди. Машина кундузгига қараганда кечаси, яна равон, баракали ишлаётганга ўхшарди. Ҳақиқатан ҳам шундай эди.

Серқуёш республикамиз номига қўйилган «Ўзбекистон» терим машинасининг пахтакорларимизга ёқиб тушгани бежиз эмас. У кўпчиликнинг муҳаббатига сазовор бўлмоқда. Бир юришнинг ўзида тўрт қатордаги пахтани териб кетяпти.

Ҳийла маҳал бўлиб қолган эди. Кимдир механик-ҳайдовчини бир зумга тўхтатиб, чой-тутқазди. Рулда Турсуной Охунова экан. У эгнига телогрейка, оёғига кирза этиги кийиб, пешонасини рўмол билан танғиб олган экан.

Чарчаш унинг учун бегона. Ўзи етиштирган «оқ олтин»ни «зангори кема» билан териш иштиёқида жавлон уряпти. Бош агроном Алишбек Султонов Турсунойнинг тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасидан унумли фойдаланаётганлигини айтиб, бундай деди:

— Турсуной теримга тушган дастлабки кунлари беш тоннага етказиб пахта терди. Икки-уч кундан кейин ишда кескин бурилиш бўлди. Бункердан 7—8 тоннага етказиб пахта тўкди. Аммо бу кўрсаткич билан ҳам Турсуной кифояланиб қолмади. Ишга қатъий киришди. Ғайрат камарини маҳкам боғлади. Эндиликда у пешқадамлик қилмоқда. 10—12 тонна пахта термоқда. Турсуной дастлабки теримдаёқ ҳар гектар ердан 20 центнердан «оқ олтин» топшириб қўйди.

Агроном трактор чироғи ёнига келиб, қўлидаги катта сариқ қоғозни очди, рақамларга кўз югуртирди. Кейин, қувониб гапирди:

— Охунованинг шу кунгача терган пахтаси 100 тоннадан ошиб кетди.

— Участкамизда салкам 100 гектар пахтамиз бор. Ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтаришга сўз берганмиз. Ҳосилнинг ҳаммасини терим агрегатлари билан териб олиш учун курашяпмиз. Четдан ёрдамчилар олмаймиз. Пахтамиз қийғос очилган. Фақат машинани унумли ишлата билиш ва кўп пахта териш маҳоратини эгаллаш керак. Ана шундай қилсак, далалардаги олтин мисқолларни нес-нобуд қилмай, ёғингарчиликка қолдирмай тезда йиғиштириб оламиз.

Машинанинг овози яна гуруллаб кетди. «Ўзбекистон» машинасининг бункери қучоқ-қучоқ «оқ олтин»га тўла бошлади. Шу пайт тўлин ой «зангори кема» капитанига кулиб боқиб, Ленин мукофотининг лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Турсуной Охунованинг даласини яна ҳам ёритиб, кундузгидек чароғон қилиб юборди. «Пўлат от»га маҳкам ўтириб олган қаҳрамон аёл эса теримни тезлаштириб, марраға етишга ошиқарди.

М. ҒОЗИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири. Янгийўл, Киров номли колхоз.

356.000 тонна пахта учун

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 10 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Пахта тайёрлаш		Машина терими	
	Бир кунда	Мавсум бошидан бери	Бир кунда	Мавсум бошидан бери
Юқори Чирчиқ	2,94	66,98	5,67	113,05
Оққўрғон	2,27	63,71	2,45	71,07
Бўка	2,46	58,95	2,62	64,48
Ўрта Чирчиқ	2,57	52,72	3,31	63,36
Бекобод	2,36	51,46	2,68	56,59
Янгийўл	2,10	43,37	2,42	41,83
Орджоникидзе	1,77	28,09	2,70	40,80
Область бўйича	2,36	54,76	2,78	63,17

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

КОММУНИСТЛАР ИШБОШИ

Ленин номли колхоз партия ташкилоти ҳисобида 76 коммунист бор. Уларнинг кўпчилиги қишлоқ хўжалигида ишлаб, пахта ва шолидан йил сайин юқори ҳосил етиштирмоқдалар.

Коммунист Болтахўжа Исматов, Цой Андрей ўртоқлар бошқараётган агроучасткаларда бўлсангиз, чамандек очилган «оқ олтин» тупларини кўриб, завқларга тўласиз, офарин, дейсиз пахтакорларга. Бу участкаларда гектаридан олинадиган ҳосил 28—30 центнердан кам бўлмайди, албатта.

Айниқса, коммунист Эндибой Анорбоев, Абди Сулиев, Усмонқул Маматқулов ўртоқлар бошлиқ звено пахтакорлари баракали меҳнат қилиб, далада олинган мажбуриятнинг бажарилишини таъминлайдиган даражада ҳосил етиштиришган.

КПСС аъзоси ўртоқ Музаффар Юсупов ўтган йили «зангори кема» бункеридан 120 тонна пахта тўкиб, обрў-эътибор орттирган эди. Бу йил ҳам у 100 тоннадан ошириб пахта термоқчи. У бошлиқ звено аъзолари эса 49 гектар ерда пахта етиштириб, 30 центнердан хирмон кўтармоқчилар. Ҳозир ҳамма пайкалда терим қизғин боряпти.

Тўхта Деҳқонбоев ҳам ишда илғор коммунистлардан. У ёзда комбайни билан 350 гектар ердаги буғдойни ўриб янчди. Мана энди машинага ўтириб пахта теряпти. Оз эмас, у ҳам кўпчилик қатори мавсумда 85 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Ўртоқ Деҳқонбоев 7-агроучасткада цех партия ташкилотининг секретари ҳамдир.

— Колхозимиз коммунистлари, — дейди колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ю. В. Ли, 1236 гектар ерда пахта, 88 гектар ерда шоли етиштирдилар. Улар етиштирилган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб давлатга топширадилар. Планнигина эмас, ҳатто мажбуриятни ҳам ошириб бажарадилар.

Колхоз қишлоғи қадим асосан тўқайзор эди. Онда-сонда шоли экиларди, холос. Ҳозир у тубдан ўзгарган. Қишлоқ ўртасидан катта асфальт йўл ўтган. Унинг икки томонида осмонўпар қатор тераклар. Қишлоқдаги болалар боғча-яслиси, меҳмонхона, 500 ўринли ҳашаматли клуб колхозчилар хизматида.

Бундан ташқари, кейинги 2—3 йил ичида колхозчиларга 79 та янги типда турар-жой бинолари қуриб берилди. Бу бинолардан 54 таси Жовқочди қишлоғида, 25 таси Бағиш қишлоғида савлат тўкиб турибди. Колхоз территориясида битта 8 йиллик, 2 та ўрта мактаб бўлиб, уларда колхозчиларнинг минглаб ўғил-қизлари ўқимоқдалар. Шунингдек қишлоқда 2 та катта магазин ҳам ишлаб турибди.

Ойнаванд, ҳашаматли биноларда яшаётган 9 колхозчида «Волга», «Москвич» ва бошқа маркадаги енгил машина ҳамда 40 колхозчида мотоцикл бор. Шунга ўхшаш 269 колхозчининг телевизори, 316 колхозчининг радиоприёмниги, 49 колхозчининг холодильниги бор. 133 хонадон газлаштирилган.

235 колхозчи кексалик пенсиясини олиб, ҳузур-ҳаловатда яшамоқда. Масалан, 60 ёшдан ошган Ўринбой ота Тўрабеков 57 сўм қарилик пенсияси олади. Лекин у, қаридим деб қўл қовуштириб ўтирмайди. Агроучасткада ёшлар билан бирга меҳнат қиляпти, деҳқончилик соҳасидаги ўз бой тажрибаларини уларга ўргатяпти. Пенсионер Элов ота Туронов ҳам шундай.

Колхознинг 26 та олий маълумотли мутахассиси бор. Улар ишдан бўш вақтларида далага чиқиб колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар олиб борадилар, партия ва ҳукуматимиз қарорларидан уларни хабардор қиладилар.

Т. ЙУЛДОШЕВ.
Ўрта Чирчиқ райони.

Трактор-йиғув заводи 10-цехининг ишчиси Қурбон Саидхўжаев кўп йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келмоқда. У кунлик нормаларини 140—150 процентдан ошириб бажаряпти. Суратда: Қ. Саидхўжаев.

А. Тўраев фотоси.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

БЎКА ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Районимиз марказида Бўка посёлка Совети ташкил этилганига энди олти ой тўлди.

Ана шу қисқа вақт давомида районимиз маркази анча ўзгарди. Бир қатор янги, шинам уй-жой бинолари, маданий-маиший объектлар, савдо тармоқлари посёлкамиз чиройига чирой қўшди.

Район марказида салобат тўкиб турган «Лола» номли икки қаватли универмаг ҳозир пахтакорлар учун маданий савдо хизмати кўрсатмоқда. Яқиндагина қуриб ишга туширилган қўшқаватли маиший комбинат ходимлари хизматидан ҳам посёлка аҳолиси мамнун.

Комбинатда пойафзал ремонти, устки ва ички кийимлар тикиш устахоналари, сартарошхона посёлка аҳолисига намунали хизмат кўрсатмоқда. Бундан ташқари, пахта далаларида тер тўкиб ишлаётган колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш мақсадида иккита махсус машина ташкил этилган. Бу машина хизматчилари навбат билан районимиздаги колхозларда бўлиб, пахтакорларнинг узоғини яқин қилишади.

Шунингдек, марказда иккита саноат моллари магазини, шинам ошхона ва чойхона ҳам қуриб ишга туширилди.

Районда уй-жой қурилиши ишлари ҳам кенг кўламда олиб борилмоқда. Ўтган йили учта 18 квартирали уй-жой биноси қурилган бўлса, бу йил ана шу ойлар давомида 20 га яқин оила янги квартирага кўчиб ўтди.

Посёлка Совети районимиз кўча ва хиёбонларини ободонлаштириш, аҳолини водопровод суви билан таъминлаш ишларига ҳам алоҳида эътибор билан қараб келмоқда. Посёлканинг Пушкин, Ҳамза номли кўчаларида яшовчи аҳолиси ҳозир водопровод суви билан таъминланди. Титов, Пограничний, Низомий, Комсомол номли кўчаларга шағал ётқизилди. Ҳамза, Пушкин, Ленин ва 8-март номидаги кўчаларга эса асфальт ётқизиш давом эттирилмоқда.

Ҳали юқорида район ва посёлка Советлари бюджети ҳисобидан янги, кўпқаватли уй-жой бинолари қад кўтарди, деган эдик. Халқимизнинг маданий-маиший турмуш шароити фаровон бўлиб борган сари уларнинг янги шинам уйларга бўлган талаби ҳам ортиб бормоқда. Ўтган бир йил давомида посёлка территориясида юздан ортиқ якка тартибда қурилган уй-жойларда ҳовли тўйлари бўлиб ўтди. Посёлкамиз Совети якка тартибда уй қурувчиларга яқиндан ёрдам бермоқда. 2500-дан ортиқ шифер билан уларга кўмаклашдик. Кўплаб қурилиш материаллари етказиб берилди.

Шу кунларда йўловчиларнинг талаби билан янги, 50 ўринли автостанция қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Шу йили қуриб ишга туширилган Гагарин номидаги ўн йиллик мактабда посёлка меҳнаткашларининг 350 дан ошиқ фарзанди билим олишмоқда.

Посёлка Совети ва унинг депутатлари районимиз марказини янада обод ва кўркам қилиш йўлида меҳнаткашлардан келган ҳар бир хат ва таклифларга диққат-эътибор билан қарамоқда. Чунки уларнинг таклиф ва мулоҳазалари, хат ва шикоятлари посёлка Совети фаолиятини янада активлаштириш, жамоатчиликни ўз атрофига янада кенгроқ жалб этишда муҳим роль ўйнайди.

Посёлка Совети ўз иш фаолияти давомида аҳолидан 157 та турли мазмунда хат ва шикоят олди. Улардан ҳозиргача 152 тасига ўз муддатида қониқарли жавоб қайтарилди.

Советимизда 50 депутат бор. Улар ўз қилган ишлари юзасидан вақти-вақти билан сайловчилар олдида ҳисоб бериб туришади. Улар наказларининг бажарилиши контролликка олинган.

Масалан, шундай бир мисолни келтириш мумкин. Сайловчи Мария Подгорний уй шароитини ҳисобга олиб, квартира беришда ёрдам сўраган эди. Посёлка Совети, унинг депутатлари ўртоқ Подгорнийнинг уй шароити билан танишиб, ҳақиқатан ҳам уй бериш лозим, деган қарорга келишди. Ариза қисқа вақт ичида кўриб чиқилди, шикоятчининг талаби қондирилди.

Посёлкамизнинг эртаси янада порлоқ. Хўш, Советимизнинг эртанги фаолияти нималарга қаратилган? Биз шу йил охиригача посёлка марказида Улуғ Ватан урушида қатнашиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлган бўкалик ёри-биродарларга атаб ёдгорлик ўрнатишни биринчи навбатдаги вазифа қилиб қўйдик.

Келаси йили эса посёлкамиз территориясини янги, шинам уй-жойлар ва маиший-маданий бинолар ҳисобига янада обод қилиш ва кўркамлаштириш ниятидамиз. Жумладан район марказида замонавий техника билан жиҳозланган босмахона, 150 ўринли болалар боғчаси, икки қаватли маъмурий бино, кутубхона, касалхона ва фарзандларимиз учун сут маҳсулотлари ошхонаси қуриб ишга туширилади.

Посёлка Совети депутатлари ва унинг доимий комиссиялари барча совет кишилари қатори доҳиймиз В. И. Лениннинг туғилганига юз йил тўладиган муборак кунни муносиб кутиб олиш учун курашадилар.

А. АЗИЗОВ,
Бўка район, Бўка посёлка Советининг раиси.

Ленинча яшаймиз ва ишлаймиз

Шу кунларда Чирчиқ шаҳар маданий-оқартув муассасалари коллективлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш учун бутун тадбир-чораларни кўришмоқда.

Шаҳардаги мавжуд 9 клуб, 80 кутубхона ва бошқа маданият даргоҳларининг ходимлари ана шу муборак кунни муносиб кутиб олиш йўлида тарбиявий ҳамда бошқа маданий-оқартув тадбирларини олиб боришмоқда. Улар корхоналардаги ҳаваскорлар тўгараги ишини янада жонлантириб, кечалар ўтказиш, концертлар уюштириш ишига бош-қош бўлишмоқда. Бу мазмунли кечалар корхона ёшлари ҳамда кекса ленинчилар иштирокида ўтказиляпти.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЧЕВАР ҚИЗ

Пойтахтимиздаги «Юлдуз» тикувчилик фирмасининг махсус тажриба цехи коллективи янги модадаги эркак ва аёллар костюмларининг янги намуналарини яратишмоқда. Бу ишда цехнинг ёш ва илғор чеварларидан Муҳтарам Хамдиддинова актив қатнашмоқда. Суратда: М. Хамдиддинова иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚЎШ МЕДАЛЬ СОҲИБЛАРИ

«Ўртоқ» кондитер фабрикасининг меҳнатсевар коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотлар йил сайин аҳолига манзур бўлиб бормоқда.

Коллектив шу йилнинг биринчи ярмида озиқ-овқат саноати министрлиги ва озиқ-овқат саноати ходимлари касаба союзи область комитетининг кўчма Қизил байроғини олган эди. Шу йилнинг учинчи кварталида эса Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг иккита бронза медалини олишга муяссар бўлди. Айниқса кўрикларда «Оқ олтин», «Гулистон», «ЎзССР 40 йиллиги» конфетлари юқори баҳоланди.

Шу кунларда фабрикада 150 хилдан кўпроқ кондитер маҳсулотлари тайёрланмоқда. Булар орасида конфетлар, карамель, ирис, ачитқи, шоколадлар ҳам бор. Шу йилдан бошлаб корхонада «Дўстлик», «Шарқ юлдузи», «Қуш сути» сингари конфетлар, «Кофейная», «Спортивная» каби батонлар, «Кубанская» карамеллари тайёрлаш ўзлаштирилди.

— Ҳозир фабрикамизда кунига 70-74 тонна кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқарилаяпти, — дейди корхона бош технологи Василий Толстошеев, — бу ўтган кварталдаги унумдорликка нисбатан 10 тонна кўп. Қиш фаслида маҳсулот тайёрлаш яна ҳам кўпаяди. Кунига 78 тоннага етказмоқчимиз.

Дарвоқе, бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш ой сайин кўпаймоқда. Тўққиз ойлик топшириқ анча ортиғи билан адо этилди. Коллектив доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ўзаро мусобақани янада кучайтириб юборди, ўз зиммасига янги оширилган мажбурият олди. Планга қўшимча 150 тонна ширинлик тайёрлашга аҳд қилинди.

Ҳозир барча цех ва бригадаларда иш янги мажбуриятга яраша ташкил этилган. Булар орасида Александра Гудкова раҳбарлик қилаётган ирис тайёрлаш цехи, Восид Ҳайдаров бошлиқ конфет ва Ботир Султонов бошчилик қилаётган карамель тайёрлаш цехларининг азаматлари айниқса юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Мусобақада кун сайин янги пешқадамлар аниқланмоқда. Машинистлар Татьяна Бабаева, Анна Самойлова ва Насиба Усмоновалар, карамелчи Туроб Каримов, аппаратчи Мария Кулагина ва бошқалар аъло сифатли ширинликлар тайёрлашда кўпчиликка ўрнак бўлмоқдалар.

Пойтахтимиздаги бу корхона аҳли аҳолига янги хил ширинликлар туҳфа қилиш мақсадида изланишни давом эттирмоқда. «Навоий», «Самарқанд юбилейи», «Самарқанд осмонида юлдузлар» каби конфетлар ана шулар жумласидандир. Шунингдек, «Дилшод», «Гулнора» конфетлари ва «Буратино» батонини ишлаб чиқариш ҳам ўзлаштирилади. Бундан ташқари, «Орленок», «Каштанка» каби батонлар, бир неча хил карамеллар ассортиментини янгилаш устида ҳам иш олиб борилаётир.

Фабрика коллективи келгуси йилдан бошлаб бу йилгига нисбатан камида 900 тонна кўп маҳсулот ишлаб чиқаришни мўлжалламоқда. Бунинг учун 1969 йилда учта янги корпус қурилади.

А. КИМ.

МАШИНАСОЗЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Пойтахтимизда республика машинасозлигини автоматлаштириш III илмий-техника конференцияси бўлиб ўтди.

Конференция ишида Тошкент политехника институти, ТИИМСХ, машинасозлик бўйича давлат конструкторлик-технологик бюроси, Тошкент авиация заводи олимлари, инженер-техник ходимлари актив қатнашдилар. Шунингдек, унда республикамизнинг илмий-текшириш институтлари, конструкторлик бюролари ва заводлари қатори Москва, Киев, Свердловск, Минск, Таганрог, Херсон шаҳарларининг етук олимлари ҳам иштирок этдилар.

Тошкент политехника институтининг доценти, техника фанлари кандидати Г. Н. Молчанов, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси кибернетика институтининг инженери К. Неъматжонов ҳамда М. М. Мирсоатов, Г. У. Тошхўжаев, У. К. Бобоназаров ўртоқларнинг конференцияда қилган докладлари катта қизиқиш уйғотди. Қардош республикалардан келган машинасоз олимлар, инженер-техник ходимлар ҳам мазмунли докладлари билан қатнашдилар.

Конференция делегатлари пойтахтимиз заводларига, Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига экскурсияга боришди. Қардош республикалардан келган меҳмонлар эса Самарқанд шаҳри тарихий ёдгорликларини ҳам кўриб келишди.

Ж. УМАРОВ,
машинасоз-инженер.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„ТОМОШАБИНЛАР ХУНОБ“

Газетамизнинг 14 сентябрь сонида шундай сарлавҳа билан редакцияга хат рубрикаси остида хабар босилиб, унда Навоий номли кинотеатрда айрим механикларнинг масъулиятсизлиги орқасида фильмларнинг баъзан хира кўрсатилиши, ленталарнинг узилиб туриши, овозининг бўлмай қолиши каби ҳоллар танқид қилинган эди.

Кинотеатр директори ўртоқ Ғиёсовнинг газета танқидига жавобан юборган хатида айтилишича, бу материал очиқ партия мажлисида муҳокама қилинган ва унда келтирилган фактлар тўғри, деб топилган.

Аҳолига кинотеатр хизматини яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланиб, ўз вазифасига масъулиятсизлик билан муносабатда бўлган киномеханикларга маъмурий чора кўрилган.

ВАЪДАБОЗЛАР

Бу корхонанинг ишга тушишини республикамиздаги барча маҳаллий саноат ходимлари бесабрлик билан кутишмоқда. Чунки, бу саноатнинг қатор тармоқларини ривожлантиришга беқиёс ёрдам беради.

Завод цехларида ҳар хил ностандарт асбоб-ускуналар, технологик оснасткалар — штамплар, мосламалар, пресс формалар ва бошқа шу каби буюмлар тайёрланади. Натижада, маҳаллий саноат кўпчилик маҳсулотларини тайёрлаш учун маблағ ва меҳнат сарфиёти анча камаяди, уларнинг сифати яхшиланади, ассортименти кўпайиб, миқдори ортади. Бу билан эса меҳнаткашларнинг турли-туман уй-рўзғор буюмларига, жиҳозларга бўлган ва кун сайин ошиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондириш учун янги имкониятлар вужудга келади. Шунинг ўзи бу корхона катта аҳамиятга эгалигини кўрсатиб турипти.

Ҳар йили 800 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарувчи бу тажриба-механика заводи қурилишини 1967-1968 йилларда тугаллаш ва унинг 1969 йилнинг бошидан маҳсулот беришини таъминлаш вазифаси қўйилганди. Уни қуриш «Главташкентстрой»га қарашли 5-трестнинг 31-бошқармасига юкланди.

Дастлаб қурилиш дуруст борди. Аммо орадан кўп вақт ўтмай иш сусая бошлади. Йил охирига келиб ҳисоб-китоб қилинганда аҳвол кўнгилсиз бўлиб чиқди: бор-йўғи 204 минг сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилипти. Бу пландагига қараганда анча кам эди.

Қурилиш суръати шундай давом этадиган бўлса, корхонанинг белгиланган муддатда ишга тушмаслиги аниқ эди. Бундан ташвишланган буюртмачи — республика Маҳаллий саноат министрлигининг қурилаётган корхоналар дирекцияси трест раҳбарларидан ишни жадаллаштиришни ҳақли равишда талаб қилди. Лекин, улар ҳар хил асоссиз баҳоналарни пеш қилишдан нарига ўтишмади, ҳеч қандай амалий тадбир-чоралар кўришмади. Келаси йили ҳаммасини қотириб юборамиз, қурилишни тезлатиб, объектни вақтида қўлдан чиқарамиз, деб қоп-қоп ваъда беришди.

Лекин, у ваъдалигича қолаверди. 1968 йилда иш жадаллашиш ўрнига янада орқага қараб кетди. Объект етарли ишчи кучи билан таъминланмади. Айрим кунлари номигагина саноқли бинокорлар ишлашди, гоҳида улар ҳам бошқа объектларга юбориб турилди. Бажарилаётган иш устидан назорат етарли даражада олиб борилмади.

Шу объект учун икки марта тармоқ графиги ишлаб чиқилди. «Оргтехстрой» трестининг бир группа ходимлари бир неча кун сарфлаб биринчи графикни туздилар, унда барча ишларнинг бажарилиш муддатларини аниқ кўрсатишди. Лекин, қурилишда бунга амал қилинмади. Орадан бир оз вақт ўтгач, янги тармоқ графиги ишлаб чиқилди. Лекин у ҳам амалда қўлланилмади. Бундай бефарқлик ўзини оқлаётган усулни назар-писанд қилмаслик эмасми?

Бундан ташвишга тушган буюртмачи яна бонг урди. Корхона қурилиши ҳақидаги масала Бош бошқарма маъмуриятида муҳокама қилинди. Шу йилнинг март ойида бўлиб ўтган бу мажлисда трест раҳбарлари, объектни бунёд этиш ишларини узоғи билан ноябргача тугатамиз, деб ваъда беришди. Бу гал, албатта, ўз сўзларининг устидан чиқишларини айтишди ва икки ўртада янги шартнома тузилиб, шартлашувчилар қиладиган ишлар белгиланди.

Аммо, трест бошқарувчиси Прокопов ва бош инженери Долбишев ўртоқларнинг иш услубида ҳеч қандай ўзгариш бўлмади. Аҳвол илгаригидек ёмонлигича қолаверди, ишда силжиш бўлмади. Оқибатда капитал маблағлар ўзлаштириш планлари ойдан-ойга бажарилмай қолди. Йил дамомида 576 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилиши лозим эди. Ўтган 8 ой давомида фақатгина 156 минг сўмлик иш бажарилди, холос.

Айниқса, сўнгги ойларда қурилиш суръати ва сифати жуда ҳам сусайтириб юборилди. Июнь ойида ҳеч қандай иш қилинмади, десак муболаға бўлмайди. Ахир бор-йўғи 2,8 минг сўмлик иш адо этилган экан, уни қандай баҳолаш мумкин? Июлда ҳаммаси бўлиб 11 минг сўмлик, августда 19 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилган, холос. Ваҳоланки, ҳар ойда ками билан 50—60 минг сўмлик маблағ ўзлаштирилиши керак эди.

Қурилиш бошланганидан бери икки йилга яқин вақт ўтиб қолганлигига қарамай, бош корпус у ёқда турсин, ҳатто кичик ёрдамчи биноларнинг бирортаси ҳам қўлдан чиқмаган.

Трест ва бошқарма раҳбарлари малакали бинокорлар, асосан дурадгорлар етишмаётганлигидан нолишганда республикамизнинг турли шаҳар ва районларидан 11 дурадгор қурилишга келди. Бошқарма ва трест раҳбарлари аввал бу дурадгорларни бошқа қурилишларда бир неча кун ишлатиб юришди. Худди шу вақтда эса объектда опалубкалар бўлмагани учун бетон ётқизиш ишлари тўхтаб қолаёзган эди.

Ҳашарга келган дурадгорлар орадан тўрт кун ўтгач тажриба-механика заводида ишлай бошладилар. Улар опалубкаларни кўп ва соз тайёрлаб беришда жонбозлик кўрсатдилар, сидқидилдан меҳнат қилдилар. Эрталабдан то қош қорайгунча тиним билишмади. Уларни бу корхона тезроқ битсин, деган фикр шунга ундади.

Лекин бунинг қадрига етишмади. Иссиқ-совуғидан хабар олиб туриш у ёқда турсин, ҳатто нарядлар ўз вақтида ёзилмади ва тўлдирилмади. Оқибатда улар бажарган ишларининг ҳажми, бунинг учун тўланадиган иш ҳақи миқдори қанча эканлигини била олмадилар. Наряд ёпилаётганда эса улар амалда бажарган иш ҳажми тўла ҳисобга олинмади. Натижада 8 киши ҳисоб-китоб қилинмасданоқ келган жойига қайтиб кетди.

Йилнинг тугашига озгина вақт қолди. Белгиланган планни тўла адо этиш учун қолган ҳар бир ой давомида ўрта ҳисоб билан 117 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш керак. Минглаб кубометр ҳажмидаги монолит темир-бетон ётқизиш, йиғма темир-бетон конструкцияларини монтажлаш, беш минг кубометрдан ортиқроқ опалубка тайёрлаш, 300 кубометрга яқин ғишт териш керак. Бунинг учун объектда турли касбдаги бинокорлардан 90 га яқин киши ишлаши керак. Ҳозир эса бу ерда бор-йўғи 30 га яқин бинокор бор, холос. Улар ҳам айрим кунлари нима иш қилишни билмай қоладилар.

Сентябрь ойининг биринчи ярмида худди шундай бўлди. 2-участканинг янги бошлиғи ва объект прораби бетоб бўлиб қолишди. Бундан хабардор бўлган бошқарма ва трест раҳбарлари улар ўрнига вақтинчалик ҳеч кимни тайинлашмади. Бинокорлар бебош бўлиб, нима қилишлигини билмай қолишди. Ахир уларга ҳеч ким ҳеч қандай вазифа бермагач, нима ҳам қилардилар. Натижада 10 кундан ошиқроқ вақт давомида тайинли бирор иш бажарилмади, айрим бинокорлар бошқа объектларга ўтиб кетишга мажбур бўлдилар.

Трест ва бошқарма раҳбарларининг биринчи навбатда ишга туширилиши лозим бўлган бу объектга панжа орасидан қараётганликларини кўрсатувчи бошқа мисолларни ҳам келтириш мумкин.

5-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Қурилишни олиб бораётган участка бошлиғи йил бошидан бери беш марта ўзгартирилди, прораблар ҳам шунча марта янгиланди. Раҳбар кадрларга бундай муносабатда бўлиш қораланган усулдир. Чунки уларнинг ўз вазифасига нисбатан масъулиятини ошириш, талабчанликни кучайтирмасдан алмаштираверишь яхшиликка олиб келмайди. Бу ҳам қурилишга салбий таъсир кўрсатмоқда, сифатининг кўнгилдагидек бўлмаслигига олиб келмоқда.

Шу объектнинг собиқ прораби Ли ва собиқ участка бошлиғи Кошман ўртоқларнинг «фаолияти» бунга мисол бўла олади. Улар талабчанликнинг йўқлигидан фойдаланиб, катта-катта камчиликларга йўл қўйишган. Қурилиш сифати устидан ҳеч қандай назорат олиб боришмаган. Уларнинг раҳбарлиги вақтида бош корпуснинг темир-бетондан қуйилган барча устунлари брак қилинди. Уларни тузатиш учун бир ярим ой вақт сарфланди. Бу билан давлатга анча зарар келтирилди. Ҳозир ҳам айрим бажарилган ишларни қайтадан тузатишга тўғри келаяпти.

Прорабларни алмаштираверишнинг бошқа салбий томонлари ҳам бор. Ҳар бир янги прораб ўзидан олдинги прораб раҳбарлигида қилинган ишларни қабул қилиб олиши керак бўлади. Бу анча машаққатли иш, унга ҳафталаб, ҳатто ойлаб вақт сарфланади. Шу вақтда қурилиш суръати пасаяди, албатта. Чунки прораблар ҳисоб-китоб билан шуғулланиб, қурилишда ҳар куни, ҳар соатда пайдо бўлаётган масалаларни оператив ҳал қила олмайдилар. Қурилиш бошланганидан бери қисқа муддат ичида беш бошлиқ ва беш прорабнинг келиб-кетишидан қанча-дан-қанча қимматли иш кунлари бекорга ўтдики, бу ачинарли бир ҳолдир.

Трест, бошқарма ва участка раҳбарлари бир-бирлари билан яқин алоқада ишлашмаяпти. Шунинг учун ҳам жуда кўп чалкашликлар содир бўлмоқда. Масалан, участка раҳбарлари 100 кубометр тилинган тахта, 340 тонна цемент кераклигини заказчига маълум қилишганда, заказчи бу материалларни Маҳаллий саноат министрлиги фондидан беришга розилик билдирди.

Аммо, орадан уч кун ўтар-ўтмас трест бош инженери ўртоқ В. И. Долбишев докладнома ёзиб, бундай материаллар керак эмаслигини билдирди, аммо у дурадгорларни яна ўн кунга объектда қолдиришни илтимос қилди. Ваҳоланки 31-қурилиш бошқармаси раҳбарлари ҳозирги вақтда дурадгорларга эҳтиёж йўқ, дейишди. Бу ўртоқ В. И. Долбишевнинг объектдаги ҳақиқий аҳволдан яхши хабардор эмаслигини кўрсатади.

Бош корпусда ишлатиладиган темир-бетон харилар «Главташкентстрой» корхоналарида ишлаб чиқарилмаслиги маълум бўлганда заказчи яна пудратчига ёрдамга келди. У ўз вакилларини бошқа шаҳарлардаги темир-бетон конструкциялари заводларига юборди. Худди шундай харилар Оҳангарондан топилди. Шунга ҳам тўрт ойдан ортиқроқ вақт ўтди, лекин трест раҳбарлари бу хариларни объектга олиб келиш учун транспорт ажратмаяптилар.

Трест раҳбарлари йил охирига келганда, корхона қурилишини бу йил тугата олмаймиз, дейишяпти. Бу ҳақли равишда буюртмачининг норозилигига сабаб бўлмоқда. Чунки келаси йилдан бошлаб бу корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш планлаштирилган. Шуни ҳисобга олган буюртмачи деярли барча асбоб-ускуналарни тайёрлаб қўйди. Ҳозир қурилиш майдонида деярли 150 минг сўмлик турли-туман машина-механизмлар ўрнатилишини кутиб ётибди. Яна янги-янги агрегатлар корхона адресига келаяпти. Бу асбоб-ускуналарни ўз вақтида ўрнатмаслик, улар маълум қисмининг ишдан чиқишига олиб келиши мумкин.

Бунга йўл қўймаслик учун қурилиш ва монтаж ишларини шу йилнинг охиригача тугатиш учун шошилинч чоралар кўриш керак. Аввало, қурилиш майдонида меҳнатни пухта ташкил этиш, бу объектда зарур ишчи кучини тўплаш, бинокорлик материаллари таъминотини тартибга солиш ва ҳозирги вақтда жуда ҳам катта эҳтиёж сезилаётган бетонни кўпроқ етказиб бериш талаб этилади. Чунки ҳар куни 40—50 кубометрлаб бетон ётқизилиши учун барча имкониятлар бўлишига қарамай, бор-йўғи 3—4 машина бетон етказиб беріляпти.

Трест ва бошқарма раҳбарлари эса бу объектга муносабатни тамомила ўзгартиришлари керак.

М. МИРҲАМИДОВ.

БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИ ОЛДИДАН

ДОН ЭКИШ ҚИЗҒИН

Беш йилликнинг учинчи йилида областимиз ғаллакорлари буғдой ва арпа етиштиришда ажойиб ғалабаларни қўлга киритдилар. Шоликорларимиз ҳам самарали меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштиришди. Улар шу кунларда бунёд этилган қимматли донни уюшқоқлик билан йиғиштириб олиш ишларини бошлаб юбордилар.

Ғалла етиштирадиган хўжаликларда шу кунларда иш қизғин кетаяпти. Бир томонда кучли тракторлар ерни упадек қилиб юмшатаётган бўлса, иккинчи томонда қўлдан чиқарилган тайёр майдонларга сеялкалар ёрдамида дон экилаяпти.

Мана, Бекобод районидаги Ойбек номли совхозининг ғалла майдонлари. Узоқ-узоқлардан тракторларнинг овози эшитилади. Бу улар бир меёрда ишлаётганидан дарак бермоқда. Ўтган йили дон экилиб, гектаридан 10—11 центнердан ҳосил кўтарилган, сарғайиб ётган далалар юмшатилаяпти. Тупроқ шу даража майдаланиб кетганки, янги қилинган шудгорга қадам қўйсангиз, тўпиғингизгача тупроққа ботади.

Ерни шундай ишлаб, гектарига 100—110 килограммдан уруғ ташлангач, албатта мўл ҳосил олиш имконияти туғилади. Совхоз ишчилари ҳозир мўлжалдаги ерларга қисқа муддатларда дон экиб, уни ундириб олиш учун ҳаракат қилишаяпти.

Шавкат Саидбоев бошлиқ бригада ишчилари келгуси йил учун пухта замин ҳозирлаш тадбирларини кўрмоқдалар. Улар 1500 гектар ерга кузги дон экадилар.

Совхоз ишчилари Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг XIII пленуми қарорлари ва область ғаллакорларининг социалистик мажбуриятларида баён қилинган тадбирларни амалга ошириш учун кураш бошлашган. Уларнинг мақсадлари катта — ҳар гектар ердан 10 центнердан дон етиштириш. Ана шу йўлда тадбиркорлик билан ишлашаяпти.

1500 гектар ернинг ҳаммасига Карим Раҳимовнинг бир ўзи уруғ ташлайди. Унга сеялкачи Субон Султонов ёрдамчилик қилмоқда. Бу уста ғаллакорлар ҳар куни 35—40 гектар ерга арпа сепишмоқда. Сепилаётган «унумли» нав арпа энг юқори ҳосил берадиган ғалладир. Совхозда 1100 гектар ерга ана шу нав арпа сепилади. Қолган 400 гектар ерга эса буғдой сепиш кўзда тутилган.

Бир томонда ғалла экилаётган бўлса, иккинчи томонда ғалла экишга жой тайёрланаяпти. Ҳайтмурод Суяров, Рашид Низомов, Жўрақул Султонов каби илғор тракторчиларнинг ҳар бири кунига пландаги 7 ўрнига 9—10 гектар ерни ҳайдашаяпти. 6 та тракторчи ҳар куни 55—60 гектар ерни экишга тайёрлаб бераяпти. Улар шу кунгача 700 гектар ерни шудгор қилиб қўйдилар. Ундан 300 гектарига эса арпа экиб бўлинди.

— Ғалла экадиган майдонларимиз ҳаммаси адирлардан иборат, — дейди бригада бошлиғи Шавкат Саидбоев. — Биз В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, ҳар гектар ердан пландаги 7 ўрнига 10 центнердан дон олиш учун курашамиз. Бизнинг бригадамиз ишчилари ўз сўзларининг устидан чиқишади. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор.

Бригада бошлиғи айтганидек, ҳамма экин майдонига етадиган сифатли уруғлик тахт қилиб қўйилган. Улар ихтиёрида етарли техника воситалари бор. Бу ерлик ғаллакорлар барча майдонларга октябрнинг охиригача мўлжалдаги донни кўнгилдагидек қилиб экиб олиш иштиёқида яшаяптилар.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

Бекобод районидаги Ойбек номли совхозда кузги ғалла экиш қизғин кетаяпти. Ишчи Таштанбой Алибоев сараланган уруғларни сеялкаларга ағдармоқда. (Ўнгда) тракторчи Карим Раҳимов. У ҳаркуни 35 гектарга етказиб дон экаётир.

А. Абалян фотолари.

ҚЎШИМЧА МАЖБУРИЯТ

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозининг азамат деҳқонлари каноп пояси топшириш йиллик планини муваффақиятли бажардилар.

Давлатга 22210 тонна юқори навли каноп пояси етказиб берилди. Ҳар гектар ердан 160 центнерга етказилиб каноп олинди. Илғор участка ва звеноларда олинган ҳосил бундан ҳам мўл бўлди.

Лубкорлар имкониятларини, ҳисоблаб чиқиб, қўшимча 2500 тонна каноп пояси топшириш учун курашмоқдалар.

Х. ТОШТЕМИРОВ.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитети президиумининг мажлиси

ПРАГА, 9 октябрь. (ТАСС). ЧТК агентлигининг хабар беришича, кеча Прагада Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Дубчек раислигида Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Президиумининг мажлиси бўлиб ўтди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми шу йил 3—4 октябрь кунлари Москвада бўлиб ўтган музокараларнинг якунларини муҳокама қилди. Ахборот берилиб, музокара ўтказилганидан сўнг Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми Чехословакия делегациясининг Москва музокараларидаги ҳаракатига розилик билдирди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми партиянинг ҳозирги вақтдаги асосий вазифалари жуда яқин кунлар ичида конкрет белгилаб олинсин, бу вазифалар Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиумида муҳокама қилинсин, партия ташкилотлари ва жамоатчилик улар билан таништирилсин, деган қарорни қабул қилди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми партиянинг бундан буёнги асосий йўли январь пленумидан кейинги сиёсатнинг ҳамма ижобий фазилатларини давом эттириши, Братислава баёнотининг мазмунига ва Москва битимларига асосланиши лозим, деб таъкидлади. Партия ўзининг бундан буёнги ҳаракатларида мамлакатимизда социализмни мустаҳкамлашни, сиёсий системанинг стабиллигини мустаҳкамлашни, партия бирлигини марксизм-ленинизм принциплари ва унинг ижтимоий турмушнинг ҳамма соҳаларидаги раҳбарлик ролини мустаҳкамлашни кўзлаб иш тутиши лозим.

Бунинг учун январь пленумидан кейинги сиёсатнинг моҳиятини ташкил этувчи, практикада муваффақиятли равишда синовдан ўтган ва партия билан жамият турмушининг доимий бойлиги бўлиб қолган белгилар ва принципларни равшан аниқлаб олиш тавсия қилинди.

Январь пленумидан кейинги сиёсатдан ўз манфаатлари йўлида фойдаланмоқчи бўлган антисоциалистик кучларнинг интилишларини шу сиёсатнинг ижобий фазилатларидан айириб қўймоқ керак.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми бундай деб таъкидлайди: биз жамият бирлигини социализм қурилишининг муштарак қонунларига ва мамлакатдаги социалистик қурилишга ижодий марксизм-ленинизм нуқтаи назаридан ёндошишга асосланувчи принциплар негизида, буржуа идеологиясига қарши актив кураш негизида мустаҳкамлайберамиз.

Президиум яна бундай деб таъкидлайди: партиянинг ғоявий ва ташкилий бирлигига, партиянинг ички турмушида ленинча нормаларни тадбиқ этиш ва уларни тушунтиришга, партиядаги онгли интизомни ва партия сиёсатининг тўғри ўтказилиши учун коммунистларнинг масъулиятини оширишга олиб борувчи йўлларга катта эътибор бермоқ керак, чунки партия ички демократиясини ривожлантириш ана шуларга узвий равишда боғлиқдир.

Партиянинг асосий вазифалари лойиҳасида кадрлар масаласидаги тўғри сиёсат принципларини ишлаб чиқишга бундан буён ҳам катта эътибор бермоқ керак, бу сиёсат партия ва давлат органларини халқ ишончини қозонган ҳамда социализм ва пролетар интернационализми позицияларида қаттиқ турган кишиларнинг ишлашини гарантиялаб беради.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг Президиуми идеология иши соҳасидаги вазифаларни ишлаб чиқишга алоҳида эътибор беришни тавсия қилди. Ҳар бир коммунист интернационализм принципларига, ўзимизнинг идеологиямиз ва сиёсатимизга асосланиб иш кўриши, мамлакатимиз тараққиётининг истиқболи Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан иттифоқ бўлишдан иборат эканлигини равшан англаб олиши лозим. Сиёсий, иқтисодий, маданий ва ҳарбий соҳалардаги ҳамма тадбирлар ана шу талаб негизига қурилиши керак. Бу талаб оммавий ахборот воситалари учун айниқса мажбурийдир. Оммавий ахборот воситаларининг фаолиятини аниқ-равшан социалистик руҳда ривожлантириб бориш ва партиянинг Братислава декларацияси ҳамда Москва битимларини бажариш соҳасидаги куч-ғайратларини қўллаб-қувватлашга қаратилиши лозим. Президиум оммавий ахборот воситаларининг раҳбарлигини худди шу мақсадни кўзлаб мустаҳкамлашни топширди.

Марказий Комитет Президиуми янги сиёсий партияларга йўл бермайдиган миллий фронтнинг социалистик платформасига таянувчи сиёсий системамиз негизини ташкил этадиган принципларни равшан таърифлаб олишни тавсия қилди. Бунда ҳозирги сиёсатнинг ҳамма ижобий принципларини (партиянинг халқ билан алоқаси, партия сиёсатини шакллантириш ва ўтказишда меҳнаткашларнинг иштирокини) сақлаб қолиш ва айни маҳалда эҳтимол тутилган анархиячилик майлларига қарши чиқиш, ҳамма ижтимоий кучларни демократик централизм принципларида жадал жипслаштиришга эришиш лозим.

«Партиянинг ҳозирги вақтдаги асосий вазифалари тўғрисида»ги ҳужжатга давлатимизнинг федератив тузилишини рўёбга чиқаришдан ва партиянинг янги давлат-ҳуқуқий тузилиш шароитидаги фаолиятидан келиб чиқувчи масалалар, янгича раҳбарлик ва иқтисодий ислоҳот системасини амалга ошириш вақтида халқ хўжалигига планли раҳбарлик қилиш билан объектив равишда таъсир ўтказувчи қиммат муносабаларидан фойдаланиш ўртасидаги ўзаро алоқани такомиллаштиришга қаратилган тадбирлар, социалистик мамлакатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш негизига қурилган ташқи сиёсат муносабатлари соҳасидаги асосий вазифалар; Бизнинг партиямиз халқаро коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш ишига ўз ҳиссасини қўшишига, бизнинг республикамиз социалистик лагерининг мустаҳкам ҳалқаси сифатида империализмга қарши ва бутун дунёда тинчлик учун курашга самарали кўмаклашишига қаратилган куч-ғайратлар ҳам киритилади.

Социалистик жамиятни янада ривожлантириш вазифаларини бундан кейин ҳам ижобий тарзда ҳал этиш партиянинг бундан буёнги иши юзасидан Марказий Комитетга тақдим этиладиган лойиҳанинг негизи бўлиб қолишига Марказий Комитет Президиуми жуда катта эътибор берди.

«ЯГОНА ВАТАН, БИР ТАҚДИР»

ТАҚРИЗ

Мамлакатимиз халқлари ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг моҳиятидан келиб чиқувчи совет жамиятини ҳаракатга келтирувчи асосий омиллардан биридир. СССР халқларининг сиёсий, иқтисодий, маданий ҳамкорлиги социалистик жамиятнинг бутун тараққиёти давомида жуда катта роль ўйнади, мамлакатимизда қўлга киритилган ғалабаларда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди.

Бу дўстлик тарихи, хусусан ўзбек халқининг мамлакатимиз халқлари билан алоқалари тарихини ўрганиш ва ёритиш олимларимиз олдидаги ғоят масъулиятли ва шарафли вазифа эди. Тарих фанлари кандидати Қ. Фозилхўжаевнинг яқинда нашр этилган «Ягона Ватан, бир тақдир» монографияси[1] бу вазифани бажариш йўлидаги дадил қадамдир.

Мазкур китоб ўзбек халқининг СССР даги қардош халқлар билан дўстлик алоқалари тўғрисида ҳикоя қилади. Китоб саҳифалари халқимизнинг дўстлик тарихини кўз олдимизда бирма-бир гавдалантиради.

«Ўзбек халқининг Совет Россияси халқлари билан ҳамкорлиги ва дўстлигининг шаклланиши ва ривожланиши» деб аталган биринчи бобда рус халқининг инқилобдан кейинги йилларда Туркистон республикаси, жумладан ўзбек халқига кўрсатган оғаларча ёрдами хусусида гап боради. Россия халқларининг иқтисодий ва маданий ёрдами республикамиз саноатининг тараққиётида, фан ва маданиятимизнинг юксалишида ҳал этувчи факторлардан бири бўлганлиги кўрсатилади. Бу ёрдамнинг самаралари ғоят бой фактик материаллар билан очиб берилган.

«Улуғ Ватан уруши ғалабасида совет жамияти социал-сиёсий бирлигининг аҳамияти» деб аталган бобини шубҳасиз китобнинг энг муваффақиятли бобларидан бири дера бўлади. Бунда душман бостириб кирган районлардан Ўзбекистонга эвакуация қилинган кишиларнинг ўзбек халқи томонидан қизғин кутиб олиниши, фашистлар Германияси устидан ғалабани таъминлашда ўзбек халқининг қўшган ҳиссасини кўрсатиш муаллифнинг диққат марказида турган.

Маълумки, ўзбек халқи Улуғ Ватан уруши даврида фронт ва мамлакат ичкарисида бошқа қардош халқлар қатори зўр матонат ва қаҳрамонлик кўрсатди, фронтда жон олиб, жон берди, пахта далаларида кечани кеча, кундузни кундуз демай жонбозлик билан меҳнат қилди, уруш майдонларидан республикамизга келган кексалар ва болаларга уйининг тўрини бўшатиб берди, еб турган нонини баҳам кўрди.

Халқимиз орасидан урушнинг оғир шароитида 16 болани асраб, тарбиялаб вояга етказган Шоаҳмад Шомаҳмудов ва Баҳри Акрамовадек замонамизнинг ажойиб қаҳрамонлари етишиб чиқди. Буларнинг ҳаммаси китобда ғоят таъсирли, ўша давр ҳаётидан олинган жуда кўп фактлар асосида тасвирланган. Автор Улуғ Ватан уруши даврида халқимизнинг дўстлиги катта синовдан ўтиб, янада тобланганлиги, бу дўстлик фашистлар Германияси устидан ғалаба қозонишимизда энг муҳим манбалардан бири бўлганлигини мамнуният билан таъкидлайди.

«Ўзбек халқининг СССР даги қардош халқлар билан дўстлик муносабатларининг кейинги тараққиёти ва мустаҳкамланиши», «Етти йиллик план учун кураш даврида ўзбек халқи билан СССР халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларнинг юксалиши» сингари бобларда мамлакатимиз халқларининг ўзбек халқи саноати ва қишлоқ хўжалигининг юксалтиришга кўрсатган ёрдами, ўзбек халқининг эса бошқа республикаларнинг халқ хўжалигини тиклаш ишига қўшган ҳиссаси тўғрисида батафсил фикр юритилади.

Китобда «Тошкент зилзиласи оқибатларини тугатишда шаҳар аҳолисига СССР халқларининг биродарларча ёрдами» деб аталган махсус боб бор. Унда Тошкентда рўй берган кучли зилзила туфайли шаҳар аҳолиси бошига тушган қийинчиликларнинг анча қисмини қардош халқлар ўз бўйнига олганлиги, улар ўзбек биродарларига жуда тез ёрдамга етиб келганликлари, бошпанасиз қолган шаҳарликларга минглаб квартиралар қуриб берганликлари чуқур миннатдорчилик ва катта фахр билан ҳикоя қилинади. Тошкентни қайта қуриш учун қардош республикалардан келган бир қанча қурувчиларнинг иллиқ сўзлари ҳам келтирилганки, китобхон бу сатрларни тўлқинланмай ўқиёлмайди.

Украиналик қурувчи Николай Шаншай бундай дейди: «Украин ва ўзбек халқлари қадим даврлардан бери дўстлик иплари билан боғланган. Улуғ Ватан уруши даврида тошкентликлар Украинадан келган жуда кўп оилаларга бошпана бердилар. Ватанимизни тиклашнинг биринчи йиллари Ўзбекистон Украинага жуда катта ёрдам берди. Шунинг учун ҳам қардошларим бошига кулфат тушганини эшитиб, дарҳол Тошкентга келдим».

«Меҳнаткашларни интернационал руҳда тарбиялаш — Совет Иттифоқи халқлари дўстлигининг асосидир» деб аталган боб ҳам китобхонда яхши таассурот қолдиради. Бунда интернационал тарбиянинг принциплари, асосий метод ва усуллари ҳақида, шунингдек бу соҳада Ўзбекистонда қўлга киритилган тажрибалар хусусида сўз юритилади.

Муаллиф ўз китобида бу мавзуда иш олиб борган олимлар орасида биринчи бўлиб турли миллат ва касбдаги қатор машҳур кишиларнинг дўстлик ҳақида ажойиб фикрларини келтирганки, натижада китобнинг оригиналлиги ва қиммати ошган.

Турли халқлар ўртасидаги маданий, жумладан адабий алоқалар улар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг асосий омилларидан биридир. Шунинг учун ҳам «Ягона Ватан, бир тақдир» китобида ўзбек халқининг қардош халқлар билан маданий алоқаларига катта ўрин берилган. Бу табиий, чунки социалистик қурилишнинг бутун босқичларида партия ва ҳукуматимиз ленинча позицияда туриб, халқларнинг маданий алоқаларига катта аҳамият бериб келди. Ватанимиз халқларининг маданияти бир-бири билан ўзаро алоқага киришиб, бир-биридан ўрганиб, янада бойиб, гўзаллаша борди.

Китобнинг ўзбек халқининг қардош халқлар билан маданий алоқаларига бағишланган қисмларида Совет ҳокимияти йилларида ўзбек халқи социалистик маданиятининг гуллаб яшнаши, бу давр ичида маданий алоқалар соҳасида эришилган муваффақиятларнинг тарихи берилган.

Социалистик тузум шароитида жаҳон рус ва қардош халқлар маданиятларининг энг яхши дурдоналари ўзбек халқининг бадиий мулкига айлангани, ўз навбатида Навоий, Фурқат, Муқимий, Ҳамза, Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳ. Олимжон, А. Қаҳҳор, Шайхзода, Зулфия сингари шоир ва ёзувчиларимизнинг асарлари қардош халқларнинг маданий мероси бўлиб қолганлиги китобда жонли далиллар билан исботланган. Ҳозирги даврда миллий адабиётимизнинг ҳафталик ва ўн кунликларини ўтказиш самарали натижалар бермоқда. Шунинг учун ҳам маданий алоқаларга бағишланган ўринларда бу масалага алоҳида аҳамият берилган.

Назаримизда худди мана шу бобда бир камчилик кўзга ташланади. У ҳам бўлса, ўзбек адабиётининг рус, украин, белорус, туркман адабиётлари билан алоқалари бирмунча батафсил баён қилингани ҳолда бошқа адабиётлар билан алоқаси тўғрисида жуда кам гапирилганлигидир. Умуман олганда, «Ягона Ватан, бир тақдир» асарида қўйилган масалалар юқори илмий савияда ва ишончли тарзда очиб берилган. Жуда кўп фактларни (архив материаллари, авторнинг ўз текширишлари, атоқли кишилар билан ёзишмалари) илмга биринчи марта олиб кирилганлиги асарнинг аҳамияти ва қимматини оширган. Бу китоб дўстлигимиз солномаси даражасига кўтарилган муҳим ва керакли асардир.

Ҳ. ЗАРИПОВ,
филология фанлари доктори, профессор.

Р. ИНОҒОМОВ,
Тошкент Давлат университетининг ўқитувчиси.

1. К. Фазылходжаев. «Одна Родина одна судьба», «Узбекистон» нашриёти, Тошкент, 1968.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚЎҒИРЧОҚЛАР ҚАРОРГОҲИДА ҒАВҒО

НЬЮ-ЙОРК. Сайгонда Жанубий Вьетнам қўғирчоқ «президенти» Нгуен Ван Тхиеута қарши давлат тўнтариши қилишга уриниб кўришди.

Америка информация агентлигининг хабар беришича, тўнтаришга урунишда «вице президент» Нгуен Као Кининг сиёсий иттифоқчиси сифатида ном чиқарган, Жанубий Вьетнам денгиз пиёда аскарларининг командири генерал-лейтенант Нгуен Кханг қатнашган. Денгиз пиёда аскарлари офицерлари ўртасида қамоққа олишлар бошланди. Генерал Ле Нгуен Кхангнинг қаерда эканлиги номаълум.

Сайгонда қўғирчоқ ҳукумат қўшинлари қисмлари ва полиция жанговар тайёр ҳолга келтирилди.

ЖАНГЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. Жанубий Вьетнам ватанпарварлари американинг босқинчи қўшинларига қарши ҳужум операцияларини давом эттирмоқдалар. Юнайтед пресс интернейшнл агентлиги Сайгон мухбирининг хабар беришича, Жанубий Вьетнам партизанларининг бўлинмалари 9 октябрда Дананг яқинидаги «кўк қалпоқлар»нинг махсус лагери атрофида американинг денгиз пиёда аскарлари позициясига ҳужум қилганлар. Натижада американликлар талафот кўрганлар. Жанубий Вьетнам партизанлари 8 октябрда шу лагерни тўплардан ўққа тутдилар ва Американинг битта самолётини уриб туширдилар.

Демилитарлаштирилган зона районида ҳам жанглар олиб борилмоқда. Шиддатли жанглар давомида Американинг денгиз пиёда аскарларидан 50 киши ўлди ва ярадор бўлди.

АГРЕССОРЛАРГА ЗАРБА БЕРИЛМОҚДА

ДАМАШҚ. (ТАСС). Альбаас газетасининг хабар беришича, Синай ярим оролидаги Алариш шаҳри яқинида жойлашган Исроилнинг ҳарбий лагерига Фаластин партизанлари дадил ҳужум қилганликлари натижасида Исроил босқинчиларидан 75 киши ўлдирилди ва ярадор қилинди.

Ватанпарварлар ўтказган бошқа бир ҳужум операциясида, дейилади хабарда. Хеврон шаҳридаги миллий банк биноси портлатилган.

Исроил маъмурлари ўзлари босиб олган жойлардаги араб аҳолисининг кучайиб бораётган қаршилигини бостиришга уриниб, тинч аҳолига жабр-зулм қилмоқда ва кўплаб кишиларни қамоққа олмоқда. Газетанинг хабарида айтилишича, банк биносидаги портлаш учун босқинчилар араб гражданларидан 240 кишини қамоққа олдилар.

ТАБИИЙ ОФАТЛАР

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг Ғарбий Бенгалия штатидаги тоғли районларда, шунингдек, Буан ва Сикким Ҳимолай князликларида бир неча кун қаттиқ ёғингарчилик бўлиб, тоғлардаги дарёлар тошиб кетди. Сел ёққанлиги, тоғ-тошлар кўчганлиги натижасида жуда катта моддий зарар кўрилди. Ўлган кишилар бор. Ғарбий Бенгалиянинг Жаржилинга, Жалпангур ва Кочбихар районларида, расмий маълумотларга қараганда 600 дан кўпроқ киши ўлган.

КАРАЧИ. Шарқий Покистоннинг шимолий районларида бошланган сув тошқини кун сайин янги-янги территорияларга кўчмоқда. Беш миллион аҳоли яшайдиган Рангпур, Жпур, Мимменсингх, Пабна ва Богра вилоятларининг 5 та катта округи сув остида қолди. 175 киши ўлди, икки юз мингдан ортиқ аҳоли хавфли районлардан кўчирилди.

(ТАСС).

АНГОЛА ВАТАНПАРВАРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ДОРУССАЛОМ, 9 октябрь. (ТАСС). Ангола озодлиги учун курашувчилар Португалиянинг мустамлака қўшинларига қарши жанговар ҳаракатларни муваффақият билан ривожлантириб бормоқдалар. Анголани озод этиш халқ ҳаракати ташкилотининг бу ерда эълон қилинган баёнотида кўрсатиб ўтилишича, фақат сўнгги уч ой мобайнида олиб борилган жангларнинг ўзида Португалиянинг жазо отрядларидан 480 киши ўлдирилган, 200 киши ярадор қилинган.

Халқ ҳаракати жангчилари жазо лагерларидан бирига ҳужум қилиб маҳбус африкаликларнинг бир қисмини озод этганлар.

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ ВАҲШИЁНА ҲАРАКАТЛАРИ

ҚОҲИРА. Исроилнинг оккупациячи маъмурлари Ғози секторидаги араб аҳолисидан кўплаб кишиларни қамоққа олмоқдалар. Бу билан улар қаршилик кўрсатаётган арабларнинг ҳаракати натижасида Исроил қўшинлари кўрган оғир талафотлар учун қасос олишга уринмоқдалар. Шу сектордаги Фаластин касаба союзлари федерацияси 9 октябрда шуни маълум қилди, деб хабар беради МЕН агентлиги, федерациянинг баёнотига кўра, сектордаги оккупациячи маъмурлар ҳаммаси бўлиб 160 дан ортиқ арабни қамоққа олганлар.

«ЭВРИКА»ГА ҚАРШИ ФИТНА

В. ЕГОРОВ

VI.

Светлов илгари Теҳронда ўзига таниш бўлган гаражга бориб, машина олди-да, шу куни кечқуруноқ Маҳмудбек ҳузурига жўнади. Эртаси кун кечқуруи мачит ёнида бир-бирига суяниб турган бир неча лой кулбалардан иборат кўримсиз қишлоқда машинасини қолдирди.

Бу жойдаги ягона карвонсаройнинг эгаси Иброҳим оға Маҳмудбекнинг элчиси эди. У Самуэл Зульцерни дарҳол таниб, қўярга жой тополмай қолди.

Иброҳимбек бағоят гўштдор бўлишига қарамай чаққон ва тез ҳаракат қиларди. Бир неча дақиқадан сўнг у тамаки ва куйган оқ ёғ ҳидига тўла хонанинг бурчагидаги хонтахтага Светлов учун дастурхон ёзди. У, нега оғойи Самуэль шунчалик узоқ қолиб кетганининг сабабини сўраш учун оғиз жуфтлаганида, Светлов «ҳа-йўқ»дан бошқа жавоб бермади.

Нариroқда полос устида ўтирган чойхўрлар — тўпигигача тушириб, кенг шарвар ва рангсиз камзил кийган кўчманчилар — уруш ҳақида сўзлашиб, тез-тез Ҳайдарнинг номини тилга олишарди. (Немис фашистлари мусулмонларнинг диний эътиқодларидан фойдаланиб, гўё Гитлер ислом динига ўтган, деб миш-миш тарқатганлар, уни мусулмонча Ҳайдар деган ном билан атаганлар).

Светлов тез овқатланиб бўлгач, қуролланган икки йўл кўрсатувчи билан отда Маҳмудбек қабиласи кўчиб ўтган жойга қараб йўл олди. Улар узоқ юришди. Ниҳоят, атрофи баҳайбат тоғликлар билан ўралган водида кўчманчиларнинг ўтовлари кўринди.

Светлов Маҳмудбек ўтовига кириб борганида қош қорайиб қолган эди.

Оғойи Самуэлнинг келишини бек ҳеч кутмаган экан, шошиб қолди. У гиламга тўшалган ёстиқлардан сакраб туриб, қўлини олдига чўзди, бор овози билан бақирди: «Хайль, Гитлер!».

Светлов бекнинг шу туришини кўриб сал бўлмаса кулиб юборай деди,—бек жуда кулгили қиёфада турарди. Кенг зангори шарвори, яшил ипак гулли камзули, кигиз қалпоқ устига рангдор рўмоллардан қат-қат ўралган катта салласи билан Шарқнинг қандайдир антиқа шайхларидан бирига ўхшарди.

Бек Берлинда студент эканида фашистлар пропагандасига ишқибозлигини барча биларди. Ҳаммадан кўра унга нацизмга хос қўпол ялтоқилик ва милтиқ ушлаб марш қилиш ёқарди.

Ўтов ичида бир неча оқсоқоллар ўтирарди, улар афтидан қабила катталари бўлса керак. Светлов улар билан саломлашгач, чоллар ўтовдан чиқиб кетишди.

Светлов бек билан ёлғиз қолгач, унга ўз ниятини айтиб берди. Маҳмудбек ўзига кўрсатилган бу ишончдан жуда ғурурланиб кетди. Дарҳол меҳмонни парашютчилар учиб келиб қўна оладиган майдончага бошлади.

Светлов бекка парашютчиларни қабул қилиб олиши учун катта пул берди. Бекнинг қулоғи оғзида эди. Светлов эса иши кўплигини айтиб, эрта тонгда Теҳронга жўнаб кетди.

Светлов чегарадан қайтгач, Берлин билан алоқа боғлади. Парашютчилар қўнадиган жойнинг аниқ координатларини айтиб, бекнинг уларни қабул қилиб олишга тайёр эканлигини хабар қилди.

...Бир неча кундан сўнг Панков ва Авдеев Илья Светлов билан яна бир бор учрашишди. Светлов ўзининг Берлинга юборган маълумотига жавоб радиограммаси олганини айтди. Унда немис парашютчилари учиб келадиган кун айтилган бўлиб, уларни Маҳмудбек қабиласи қароргоҳига Туркия томонидан учириладиган транспорт самолёти етказар экан. Немислар Светловга бекнинг олдига бориб, у ерда парашютчиларни кутиб олиш, сўнгра уларни Теҳронда тайёрланган махфий жойга яшириш вазифасини топширишибди.

—Парашютчиларнинг кўчманчи қабила турган жойга учиб келишига йўл қўймаслик керак. Бўлмаса улар бизнинг қўлимиздан чиқиб кетишлари мумкин. Бу эса конференция олдидан катта хавф туғдиради.

— Ҳар эҳтимолга қарши ўша жойга бизнинг қисмимизни юбориш зарур, — таклиф қилди Авдеев.

VII.

Мужазгина ёғоч уйда генерал Панков ва полковник Авдеев бошлиқ бир группа чекистлар йиғилишган.

Хона анчагина одам йиғилганига қарамай одатдан ташқари жимжит. Панков қирувчи самолётлар звеносининг командири билан гаплашаётган эди. Ҳамма зўр диққат билан шу гапга қулоқ соларди.

Туркия территориясидан ўтиб, Эрон устида пайдо бўлган самолёт томон учишаётган экан қирувчиларимиз. Қайси давлатники эканлиги ёзилмаган «Юнкер—52» самолёти бизнинг ерга қўниш таклифимизга биноан қирувчи самолётларимиз кетидан уча бошлаган, сўнг бирдан йўлини ўзгартириб, Туркия томонига қараб жўнаб қолган. Учувчи шу ҳақда хабар қиларди.

Ҳамма Панковга кўз тикиб турарди.

— Огоҳлантирувчи ўт очинг, — буйруқ берди Панков.

Учувчи, самолёт Туркия томонига қараб учишни давом эттиряпти, деб хабар қилди.

— Самолётга ўт очинг!

Буйруқ оҳиста ва аниқ қилиб берилган бўлса ҳам йиғилганлар генерал жуда ҳаяжонланаётганини кўриб туришарди.

— Самолёт ёниб, портлаб кетди, — хабар берди шу пайт қирувчилар звеноси командири.

— Бизнинг самолёт ағдарилиб тушган жойга учиб бораётганимизни маълум қилинг, — деди Панков радистга қараб, — шу жой координатларини айтсин.

Кейин хонадагиларга буйруқ берди.

— Самолётга!

Панков хонадан чиқаркан, яна радистга мурожаат қилди:

— Отряд бошлиғи самолёт тушган жойга машиналар, яна битта санитар машинаси юборсин.

Сайхонликда уриб туширилган душман самолётининг тутаётган парчалари кўрингач, самолётдан сакраш ҳақида буйруқ берилди. Биринчи бўлиб Панков самолётдан сакради. Кейин бошқалар ҳам кетидан тушишди.

Портлаш шу қадар кучли бўлган эканки, душман самолётидан бир километр жойгача тарқалган парчаларгина қолибди. Ер ичига чуқур кириб кетган мотор бироз бутун эди. Ҳеч қандай ҳужжат, ҳатто оддий қоғоз парчаси ҳам топилмади. Лекин, атрофдан пистолетлар, автоматлар, катта қўпорувчи кучга эга бўлган снарядлар отадиган миномёт парчалари (самолёт афтидан шу қуролларнинг портлашидан кули кўкка совурилганди) йиғиб олиндики, булардан уриб туширилган самолётда Маҳмудбек кутиб турган террорчилар группаси учиб бораётганлиги равшан эди.

Отряддан юборилган машиналар ҳам етиб келди. Портлаш жойида қиладиган иш қолмаганди. Панков кетишга буйруқ берди.

Худди шу кечаси бир группа чекистлар Анджей Глушекни ҳибс қилиш учун жўнаб кетишди.

...Теҳрондагиларнинг кўпи, Глушек моддий жиҳатдан яхши таъминланган, лекин негадир у чет элликлар турадиган жойда эмас, балки ягона эронлик хизматкори билан шаҳар чеккасидаги хароба бир уйда яшайди, деб хайрон бўлишарди. Глушекнинг ўзидан шу ҳақда сўрагудек бўлишса, у одатда шаҳардаги шовқин-сурондан қочиб шу ерга келганман, деб жавоб берарди.

Итларнинг жон-жаҳд билан ҳуриши тинмасди. Чекистлар Глушек яшаётган уйга яқинлашишди. Смирнов эшик қоқди. Жавоб бўлмади. Яна тақиллатди.

Ниҳоят, ҳовлидан эшик ғижирлагани эшитилди. Эшик зулфи жиринглади. Остонада қўлида фонус ушлаган, елкасига одеял ёпиб олган эронлик пайдо бўлди. Меҳмонларни кўриб, у икки букчайиб салом берди ва такаллуф билан деди:

— Билмадим, худога қайси ишимиз маъқул бўлибдики, шундай азиз меҳмонларни юборибди.

Эронлик зўр тавозе билан жавраркан, ўзи қоронғи кўча томон хавфсираб қарарди. У ерда бир группа совет офицерларининг шарпаси кўринди. Агар Смирнов уни четлатиб, уйга кирмаганида эронлик яна анча вақтгача мулозимат қилиши турган гап эди.

Хонада, кровать ёнида Глушек турарди. У совет офицерини кўриб, ўзини тумбочка томон отди, лекин Смирнов унинг қўлидан ушлаб қолди. Глушек букчайиб, ҳолсизланганича кроватга ўтириб қолди.

...Немис парашютчилари қўниш эҳтимоли бўлган жойга Маҳмудбек олдига кетган Илья Светлов Теҳронга қайтиб келди.

VIII.

Олег Смирновга Эрон—Туркия чегарасига бориб, у ерда Маҳмудбекни топиб, қамоққа олиш, сўнг совет қўшинлари штаби жойлашган Казвин шаҳрига келтириш вазифаси топширилди.

Смирнов жўнаб кетгач, генерал Панков Авдеевга мурожаат қилди:

— Николай Федорович, президент Рузвельт бизнинг элчихонада яшайдиган бўлди. Унга ва бош министр Черчиллга немисларнинг фитнаси, Катта учликка суиқасд тайёрлашгани ҳақида айтишди. Зиммамизга жуда катта вазифа юклатилган. Биз конференцияни муҳофаза қилишни, давлат бошлиқларининг шахсий муҳофазасини ғоят кучайтиришимиз зарур. Немислар дастлабки муваффақиятсизликка учраганларидан кейин ҳам улар террорнинг иккинчи вариантини амалга оширишга уринишлари мумкин.

...Смирнов қайтиб келганида конференция тугаб, уч давлат бошлиқлари ватанларига жўнаб кетишганди. Маҳмудбек террорчилар мағлубиятга учрашини сезган бўлса керак, қабиласини акасига қолдириб, ўзи Туркияга қочиб ўтишга уринмоқчи эди-ю, лекин отишма пайтида ҳалок бўлди. Смирнов шуларни гапириб берди.

— Бу омадсизликни қаранг, ахир мен у билан бир гаплашиб қўймоқчи эдим, — деди Панков ва Авдеевга кўз қисиб, ҳазиллашди:

— Эронликлар шу ҳақда нима дейишаркин?

— «Омадинг келмаса, ҳолва ҳам тиш синдиради» дейишади, ўртоқ генерал, — жавоб берди Смирнов.

Йиғилганлар оғир ва масъулиятли вазифани адо этганликларидан хурсанд ҳолда кулиб юборишди.

Русчадан Р. УМАРОВ ва И. СУЛТОНОВ таржимаси.

(Боши газетамизнинг 9 ва 10 октябрь сонларида).

ЯХШИ АНЪАНАЛАРИМИЗ

БАХТИЁР ОИЛА

Абу Али ибн Сино ҳар куни алла-паллагача мутолаа қиларкан.

Вақтини қизғанганидан оила аъзолари билан ҳам камроқ суҳбатлашадиган бўлиб қолибди. Ёру дўстлари хушчақчақ улфатнинг кўринмаётганидан нолишибди. Бир неча бор унга айтиб кўришибди ҳам. Йўқ, у янги рисоласини тугатмагунча кўнгли асло тинчимаслигини айтиб, қайта-қайта узр сўрабди. Шунда онаси китобга шўнғиб ўтирган ўғли олдига кириб:

— Азиз болам, кўз қорачиғим, ҳар куни биз билан суҳбатлашишга вақтингни аяма, — дебди.

— Хўп, онажон, — деб бошини қуйи тушириб таъзим қилибди ўғли.

Шу-шу у ҳар куни суҳбатга қимматли вақтини ажратган экан. Ҳа, она шунчалар азиз! Ота эса ундан ҳам лазиз. Ота билан онага бўйингиз тенги тилла керакмас, ширин меҳрингиз, сўзингиз керак. Ота ва она умримиз тахтининг шоҳ ва маликаси! Биз ҳамиша уларга юракка қўл қўйиб, таъзим бажо айлаймиз.

Бу оқшом Солиҳ, Содиқ, Собир, Содир ва Соиблар ўттиз йиллик тотли турмуш тўйини ўтказаётган дадалари Боқи ака ва ойилари Моҳия опалар қаршисида таъзим қилиб туришибди. Ҳамманинг уларга ҳаваси келарди.

...Кумуш ой дарахтлар орасидан мўралаб оппоқ нурини тўкарди. Чароғон чироқлар «келин-куёв»нинг табассум балқиган чеҳраларини равшан ёритади.

Магнитофондан «Тўйлар муборак» янграйди. Ота ва онани шарафловчи қўй-қўшиқлар бир-бирига уланиб кетади. Моҳия опа ва Боқи акалар бир-бирига хушнуд боқишади. бутун маҳалла-куй, қариндош ва дўстлар уларни олқишлашади.

Дарвоқе, маҳаллада уларга ҳавас қилмаган киши йўқ.. Боқи ака ва Моҳия опалар беш ўғилни вояга етказиб, илмли, одобли қилиб тарбияладилар. Уларнинг бош фарзанди Солиҳ Тошкент Давлат университетини аъло баҳо билан битириб чиқди. У ҳозир матбуот ходими. Содиқ ҳам шу олий илм даргоҳида таҳсил олмоқда. Собир тайёрлаган таомларни бир тотиб кўрсангиз, мазаси узоқ вақт оғзингиздан кетмайди. Содир ва Соиблар эса ўрта мактабда фақат аъло ўқишяпти.

Тўй кечасига йиғилганларнинг ҳаммаси бахтли хонадоннинг фазилатлари ҳақида гапиришди. Октябрь районидаги «Ленинча» маҳалла комитети раисининг муовини Ф. Ортиқов кумуш тўй соҳибларини ширин сўзлар билан муборакбод этди.

Шу маҳаллада истиқомат қилувчи Тошкент политехника институтининг ўқитувчиси, физика-математика фанлари кандидати Ф. Зикриллаев илиқ, самимий сўзлар билан қувноқ турмушимиздаги бундай яхши анъаналарнинг кўпайишига тилак билдирди.

— Бу бахтли ҳаётимиз меваси, — деди у, — келинг, бугун Моҳия опамиз ва Боқижон акаларимизга узоқ умр тилайлик, уларнинг олтин тўйларида ҳам қатнашайлик.

— Бизда ота-онани улуғлаш ажойиб бир фазилат, — деди кечада сўз олган Абдурасул ака Юнусов, — ота-онадек улуғ зот оламда топиладими? Шу кечада утирарканман, бурунги замонлар ёдимга тушиб кетди. Шўрлик она-опаларимиз остона ҳатлаб кўчага чиқолмас эдилар. Ҳозир қандай ажойиб даврда яшаяпмиза! Ширин ҳаётимиз белгиси мана шу тўкин-сочинлик, чеҳралардаги табассум эмасми?

Моҳия опа билан ёшликдан бир майизни иккига бўлиб еган, Карима опа Шарипованинг қалб сўзлари тўпланганларга ғоят манзур бўлди. Карима опа ўттиз йиллик тотув турмушларини нишонлаётган юбилярларга энг яхши истаклар билдириб, уларга қимматбаҳо совағалар топширди.

— Бу хонадоннинг ўзгача бир файзи бор, — деди маҳалла комитети раисининг муовини Фаттоҳ ака кеча сўнггида сўз олиб, — бугунги «кумуш» тўй» — ота-онани эъзозлаш тўйи, маҳалламизда биринчи марта ўтказилмоқда. Бу ширин, қалбда узоқ сақланиб қоладиган оқшом кечалари кенг қанот ёзади, деб ўйлаймиз.

Навбат яна созанда, хонандаларга берилади. Қўшиқ куйга, куй рақсга уланади. Тошкент шаҳар Октябрь районидаги «Ленинчи» маҳалласида яшовчи Боқижон ака ва Моҳия опа Ёқубовларнинг кумуш тўй кечаси шодиёна давом этди.

Ҳ. ИКРОМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55—Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — ВЛКСМнинг 50 йиллиги олдидан. Олтин қўллар, 18.35—Теленгиликлар, 18.50—Халқ контроли экрани, 19.15—Музикали календарь, 20.00 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05—Теленгиликлар, 20.25—Ленин ва Ўзбекистонда пахтачилик («Ленинпома» программаси), 20.55 — Николай Бауман (бадиий фильм).

22.30 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
УҚУВ ЭШИТТИРИШЛАРИ ПРОГРАММАСИ

18.00—Химия. Молекулалар ва уларнинг ҳаракати (7-синф ўқувчилари учун, ўзбек тилида), 18.45 — Фалсафа. Марксистик фалсафанинг пайдо бўлиши (студентлар учун), 19.25—Инглиз тили (студентлар учун).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00—Балет кечаси.

Рус тилида: 20.40—ВЛКСМнинг 50 йиллиги олдидан. Экранда замонамиз ёшлиги (ҳужжатли фильм), 20.50—Ўзбек диёрининг милицияси, 21.20 — Учрашувлар (кўп серияли телевизион фильмнинг 4—5-сериялари).

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11/Х да Аяжонларим, 12/Х да Бой ила хизматчи.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Тереза ДУРОВА раҳбарлигида ўргатилган ҳайвонлар группаси аттракциони. Ўзбекистон ССР халқ артисти Акром Юсупов иштирок этади. Билетлар сотилмоқда.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Анжелика ва қирол — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Катта соврин — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Бодом ҳиди — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Характерли қиз — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Софья Перовская — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
11 октябрда
М. ҚОРИ-ЁҚУБОВ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Қатнашадилар: Ўзбекистон ССР халқ артисти Қундуз МИРКАРИМОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Дилором ШЕРОВА; солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Комилжон БАРАТОВ, Ойхон ЁҚУБОВА, Тўхта НАЗАРОВА. Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Тўхта РИСМЕТОВА, Роҳатой МАННОНОВА, Сора ШУКУРОВА, Назрулла ЁҚУБОВ, Мунавар АКРОМОВА, ўзбек халқ чолғу ансамбли: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Карим АЛИЕВ; Ўзбекистон ССР Ленин комсомоли мукофоти лауреати ва IX Жаҳон фестивалининг лауреати Одил КАМОЛХУЖАЕВ; Маъди ХУЖАЕВ, Азиз МУЛЛАХОЛОВ, Турсун УТБОСАРОВ, Умар ҲАМИДОВ, Анвар ИНОҚОВ, Убайдулла ХУЖАЕВ.

Программани Назрулла ЁҚУБОВ олиб боради.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА
15 октябрда

КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда СССР халқ артистлари Ҳалима НОСИРОВА, Саодат ҚОБУЛОВА, Мукаррама ТУРҒУНБОЕВА, Галия ИЗМАЙЛОВА; Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим ЗОКИРОВ, Саттор ЯРАШЕВ, Жамол НИЗОМХУЖАЕВ, Ҳалима КОМИЛОВА, Клара ЮСУПОВА; Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Эргаш ЙУЛДОШЕВ, Михаил ДАВИДОВ ва солистлар қатнашади.

Халқ чолғу асбоблари жўр бўлади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ҲАР ТЎҒРИДА

ХУШБЎЙ МУСОБАҚА

Австралиянинг Сидней шаҳрида антиқа мусобақа ўтказилди: дунёга донғи кетган француз парфюмерия фирмаси билан Австралия корхонаси хушбўйликда «куч синашди».

Австралия фирмаси бу ишга аёлларни жалб қилди — улар атрофга хушбўй ҳид тарқатиб, томошабинларга мўжазгина атр шишаларни тақдим этишди.

Француз фирмаси эса учта самолёт ёллади. Улардан иккитаси Сидней устида атр сочиб, учиб юрди, биттаси эса атр билан фирманинг номини ёзиб учарди.

Афсуски, меҳмонларнинг қўли баланд келмади. Жанубий Австралияга қиш ойларида қуруқликдан эсадиган шамол атр ҳидларини океан томон олиб кетди. Хушбўй булутлар сув устида эриб кетишди.

ОСМОН ОСТИДА МУЗЕЙЛАР

Очиқ майдонда ташкил қилинган Европада биринчи музей 1891 йилда Стокгольмда очилган эди. Манзарали жойда Швециянинг ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳамда этнографик хусусиятларидан маълумот берувчи экспонатлар намойиш этилганди.

Кейинчалик бундай музейлар бошқа шаҳарларда ҳам бунёдга келди. Яқинда Будапешт шаҳрида ҳам худди шундай музей ташкил этишга қарор қилинди. 1971 йилда очиладиган музей 57 гектар очиқ майдонда, Дунай дарёсининг гўзал соҳилларидан бирида жойлашади.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига 1969 йил учун обуна қилиш давом этмоқда.

Обуна баҳоси:
1 ЙИЛГА — 5 сўм 28 тийин.
ЯРИМ ЙИЛГА — 2 сўм 64 тийин.
Обуна «Союзпечать»нинг ҳамма тармоқларида ҳамда бевосита иш ёки ўқиш жойингизда қабул қилинади.

ЙЎЛ

Юксакликка қараб ўрмалайди йўл,
Мен ҳам ўрмалайман унга эргашиб.
Эгилиб, буралиб кўтарилар ул,
Борар тўқсон яшар чолдай энгашиб.
Юксакликдан ортга боқаман энди:
Йўл ўзгача тамом, чарчоқ, унга ёт.
Боладай ўйноқлаб югурар, мени —
Юксакликка олиб чиққанига шод.

Машраб БОБОЕВ.

ПАХТАКОРЛАР ХИЗМАТИДА

Янгийўл районидаги «Октябрь» сельпоси ходимлари шу долзарб кунларда район пахтакорларига маданий савда хизмати кўрсатишни қизитиб юборишди.

Улар ана шу олий мақсад йўлида Ҳ. Турсунқулов номли колхоздаги мавжуд ошхона ва чойхоналар, озиқ-овқат биноларини қайтадан шинам қилиб ремонт қилишди. Пахтакорларга намунали хизмат кўрсатиш учун пахта пунктидаги ошхонада таомлар ассортиментини кўпайтиришди.

Ҳозир сельпога қарашли тўрт ошхона, учта нонвойхона ва бир неча чойхона ва буфетлар пахтакорларга маданий савдо хизмати кўрсатмоқда.

Ш. РАЖАБОВ.

Қишлоқ узра оппоқ тонг отмоқда. Бу тонг сокин ва дилрабо. Иш бошланишидан олдин қишлоқларда ана шундай хушнуд ҳолат ҳукм суради. Бу — ҳақиқий гўзаллик рамзи. Унга мафтун бўлмай бўладими?!

Қ. Розиқов фотоэтюди, (ЎзТАГ).

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

ЎЗБЕК ВЕЛОСИПЕДЧИЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Ереван шаҳрида Совет Иттифоқи кубоги учун велосипед спорти бўйича мусобақалар бўлиб ўтди. Умумкоманда ҳисобида Ўзбекистон трекчилари 7-ўринни эгалладилар. Бир қатор спортчиларимиз олтин ва кумуш медаллар билан тақдирландилар.

Тўрт километрга эркакларнинг команда пойгасида вакилларимиз иккинчи ўринни олишди. Улар тўрт минут 41 секунд натижа кўрсатишди. Кумуш медаль олган бу команда составида спорт мастерлари Владимир Гражданкин, Николай Шилов, Владимир Абрамов, Борис Архиповлар бор эди.

Ўзбекистон ёшлари ҳам тўрт километрлик пойгада жуда яхши қатнашдилар. Улар маррага биринчи бўлиб келиб олтин медаллар олдилар. Ғолиблар — Александр Юдин, Сергей Смирнов кўрсатган натижа 4 минут-у, 41 секундга тенг бўлди.

Бошқа бир велосипедчимиз Николай Шилов ҳам муваффақиятга эришди. У юз айланали группа пойгасида 29 очко олиб, иккинчи ўринни ва кумуш медал билан тақдирланди.

ИККИ ЮТУҚ, БИР ДУРАНГ

«А» класс иккинчи лигасида қатнашувчи Ўзбекистон командалари саккизинчи октябрда бўлган мусобақаларда муваффақиятли қатнашдилар. Навоий шаҳрининг Зарафшон командаси Фрунзеда «Олға»ни, фарғоналиклар эса Ленинободда «Помир»ни 1:0 ҳисобида енгдилар. Чимкент шаҳрида ўйнаган «Политотдел» эса бир очко билан кифояланди. Унинг маҳаллий «Металлург» билан бўлган ўйини 1:1 ҳисобида тугади.

ПЕШҚАДАМНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

«Свердловчи» колхоз футболчилари кейинги турда Чирчиқ шаҳрида ўйнадилар. Маҳаллий «Химик» командаси пешқадамнинг ғолибона одимини тўхтатди. Чирчиқликлар меҳмонларни 4:1 ҳисобида енгдилар. Лекин «Свердловчи» ҳамон биринчи ўринда мустаҳкам турибди. Андижон областининг «Оқ олтин» командаси Қўқоннинг «Меҳнат» футболчиларини қабул қилиб битта тўп уриб, ғалабага эришди. Ҳозир иккинчи ўринда бораётган «Оқ олтин» 54 очкога эга. «Самарқанд» командаси «Андижон» футболчилари билан ўз майдонида бўлган ўйинда қийин ғалабани қўлга киритди. Ҳисоб 3:2. Бу ютуқдан сўнг самарқандликлар 51 очко билан учинчи ўринни эгалладилар. «Бекобод» билан «Оққўрғон» ўйини 2:0 ҳисобида тугади. «Металлург» коллективи «Пахтаорол»ни 3:1, «Вахш» футболчилари «Қорақум» командасини 1:0, «Янгиер» футболчилари «Ташавтомаш»ни 1:0 ҳисобида енгдилар.

П. КОНОВАЛОВ.

Редактор ўринбосари Т. РАСУЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 835212, Редактор ўринбосарлари — 835885, 836232, Масъул секретарь — 834808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 831936, Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 833786, Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари — 835811, Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 839050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — 838761, Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 834048, Эълонлар бўлими — 838142, Коммутатор — 830249 дан 830258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Р. 02893. ИНДЕКС — 6469. № 1962.